

စိးဘားအူကွဲတံဂ်ဂိးစိးပျုတံဂ်ဂုဂ် ကဂုဂ်ကျဲးစားဒုးအိဉ်ထီဉ်ကမံးတံဂ်တနူဉ်

လိယနူအါရုံ ၂၇ သိ, ၂၀၂၁ နံဉ် စးဖါရီ
ဖဲအပူကွဲဉ် လိယနူအါရုံ ထီဉ်သိအဆာကတီဂ် ဘဉ်ထွဲဒီး တံထုးလိကွဲဉ် ကညီဒိကလုဉ်ခိဉ် နှံ စိးဘားအူကွဲ တံဂ်ဂိးစိးပျု ဖဲ ဘဲကယဲးသဝိပျုတံဂ်ဂုအံး ဒ်သိး တံဂ်ကကုယံထီဉ်ကဒါ ကနူအါဂီဂ် ကဂုဂ်ကျဲးစား ဒုးအိဉ်ထီဉ် ကမံး တံဂ်တနူဉ်လါအပုဉ်ဃုဒီး ကညီ တံဂ်ကရုကရိတဖဉ်စုဉ် အဂု နှံ သုဉ်ညါဘဉ်လါပုတီခိဉ်ရိဉ်မဲ ဟူးဂဲတံဂ်ဖိတဖဉ်အအိဉ် နှံလိး
ဖဲမဟါ လိယနူအါရုံ ၂၆ သိအနု ဒ်သိးတံဂ်ကကုယံထီဉ် ကဒါ စိးဘားအူကွဲ တံဂ်ဂိးစိးပျု ကနူအါဂီဂ်ကကွဲဒိဉ်ကီဉ်ဆဉ် ကွ ယါကွဲသဝိ, ပိတီမုးကွဲ တံဂ်ကွဲ ကီကွဲအါလိ တံဂ်မဲဒဲဒုတံအိဉ် ဖိဉ်တခါဝဲ သးလိယလိဉ်ဆာတံဂ် လိယဲဒု နှံလိး
ကွဲဆုလဲဉ်ကဘျဲဟု (၃) >>>

ကပတုဉ်ကွဲတံဂ်ထီဉ်ဒုးတဖဉ်လါအဆိအချု ဒီးကထီဉ်ယူထီဉ်ဖိးယုတံဂ်အစာလါအချုအဂီဂ် ကညီပဉ်တံဉ် သိဉ်တနူဉ်ဟုဉ်ကွဲဉ်

ကွဲဆုလဲဉ်ကဘျဲဟု (၄) >>>

KPP

KNDP

ပုကီဂ်ခိဉ်စိးတံဂ်ပျုဂ်ဘီ ဒီး ကညီတံဂ်ပာ်ဆါအတံဂ်လဲဒိဖျိ

တံနဲ (သဝိတါ)

ခုဉ်အဲနဲယုဉ်ကရုခိဉ်(ကီဂ်ခိဉ်)ပုတံဂ်ပျုဘီအံး မုဂ်ခိဉ်နုတက လါအမတံဂ်လိလိယာျု ဘျု ဒ် ကရုမိဉ်ပုတံဂ်ပာ်လိယာ်ဝဲ ကျဲသနူအသိး, အိဉ်အပူ ကလုဉ်, အိဉ်ကညီတံဂ်ပာ်ဆါ, တီဒီးအပူကလုဉ်, တီ ဒီး အတံဂ်ပာ်ဆါ, တီဒီးအတံဂ်ကရုကရိတုလါ အသးသမူ တံဂ်သါလိခဲကတံဂ် တစုတကနုဉ်လိး . . .

ကွဲဆုလဲဉ်ကဘျဲဟု (၃) >>>

ဘံလုလိကဝိပိတကထီဉ်ပဉ်ပျုထီဉ်ကဒီးတံဂ်ဘဉ်သးခဲဘျိတဘျိ

လိယနူအါရုံ ၂၈ သိ, ၂၀၂၁ နံဉ် စးဖါရီ
ဘံလုကီဉ်ဆဉ်အပူ လိကဝိပိ တဖဉ် ဘဉ်ယိဉ်ဝဲလါသုးတံဂ်သ ဘဉ်သဘဉ် ကပဲကကုကဲထီဉ်ကဒါ အယဲ ဖဲမဟါ(လိယနူအါရုံ ၂၇ သိ) ကီဉ်အဆာကတီဂ် နှံ လိကဝိပိ တကထီဉ်ဘျိ ခဲဘျိတဘျိ ဟံပျု ထီဉ်ကဒီးတံဂ်ဘဉ်သးအဂု နှံ သုဉ်ညါဘဉ်နုဉ်လိး
ဖဲအပူကွဲဉ် လါခိဉ်စုဘာဉ်ထီဉ် သိအဆာကတီဂ် နှံ KNU-ကညီဒိ ကလုဉ်စာဖိဉ်ကရု သုးကု(၁)ဟီဉ် ကဝိပိတဖဉ်အပူ ဒိဖျိလါ ပခိဉ်သုး မုဂ်ခိဉ်ဒီး KNU တဖဉ်အဘဉ်စာ တံဂ်ဖဉ်ဆါ လါအကဲထီဉ်သးတဆိ တံဂ်အိဉ်သး အတံဂ်ပိဉ်ထွဲထီဉ်အဝဲ

ကွဲဆုလဲဉ်ကဘျဲဟု (၃) >>>

တၢ်ဒးသံကဒီးဝဲလၢၢ်ဒိၣ်လီၤကဝီၤသဝီၣ်(၂)ဂၤ

လၢယန္တရားအီၣ် ၂၀ သီ, ၂၀၂၁ န့ၣ်

မဲၤမၤလၢ လၢယန္တရားအီၣ် ၁၉ သီအနံၤ ချၢၣ်လွၢ်ထွၢ်ကီၢ်ရၣ် လၢၢ် ဒိၣ်ကီၢ်ဆၢ(သုးကု-၃)ဒီး မ့ၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရၣ် (သုးကု-၅)အဘၢၣ်စၢၤ တၢ်ဒးသံကဒီးဝဲ လီၤကဝီၤကမ့ၢ် ၂ ဂၤ ကထီၣ်သးအဂ့ၢ်န့ၣ် သ့ၣ်ညါဘၣ် န့ၣ်လီၤ

တၢ်ဒးသံ ကမ့ၢ် ၂ ဂၤ တၢ်ဂ့ၢ်ကထီၣ်သးအံၤအဖီဒိၣ် ပယီၤသး မ့ၢ်ဒိၣ် ဒီး ကညီဒိကလုာ်စၢၤဖျိၣ်ကရၢ-KNU ခံၣ်လၢၢ် ထးထီၣ်ပာ်ဖျါလီၤဘၢလီၤကီၢ်လီၤသး အဂ့ၢ်န့ၣ် သ့ၣ်ညါဘၣ်န့ၣ်လီၤ

မဲၤမၤလၢ လၢယန္တရားအီၣ် ၁၉ သီအနံၤ ဒ်ပယီၤသးတၢ်ဘိးဘၣ်ရၢလီၤတၢ်ကစီၣ်ကမ့ၢ် ထးထီၣ်ပာ်ဖျါလီၤအသိးန့ၣ် လၢၢ်ဒိၣ်ကီၢ်ဆၢ, မ့ၢ်သ့ၣ်သဝီၣ်မ့ၢ်ထီၣ်တကမ့ၢ် ဘၣ်ဖဲ မ့ၢ်သ့ၣ်လီၤ ၁ န့ၣ်ရၣ် ၁၅ မံးနံးအဆၢကတီၢ် နံၤဟ့ၣ်ဒၣ်ကျိၤသီၣ်အယီၤ ဖဲလဲၤသံသးဒီးဝဲ အဆၢကတီၢ်န့ၣ် လၢအယံၤဝဲဒီး သးကလၢ (၁၂၀၀) ဝဲထၢၣ်ယုၣ်ယုၣ်အံၤ ထံၣ်ဝဲလၢ လီၤကဝီၤကမ့ၢ် ၂ ဂၤ သံဝဲဒၣ်ဒီး ကျိၤဖဲအဂ့ၢ်န့ၣ် ဝဲဒဲးန့ၣ်လီၤ

လၢန့ၣ်အဖဲဒဲးညါ ကမ့ၢ် ၂ ဂၤ အံၤ အိၣ်ဒၣ်လၢလၢၢ်ဒိၣ်ကီၢ်ဆၢ, တီၤဂၤတၢ် ကဝီၤဒ် အတုာ်(၅၄)န့ၣ်ဒီး အထီၣ်ဖိ(၄၂)န့ၣ်ဒီး ပုၤ ၂ ဂၤ အံၤ မ့ၢ်ဝဲဒၣ် KNU သုးကု(၅) ကမ့ၢ်သးရၣ်(၁)ကမ့ၢ် ခးသံဝဲဒၣ်အဂ့ၢ်ဒီး ပံးဆူၣ်န့ၣ်ဝဲစ့ လၢပုၤသံဝဲဒၣ်ကမ့ၢ်န့ၣ် ဝဲဒဲးန့ၣ်လီၤ

လၢန့ၣ်အဖဲဒဲးညါ ကမ့ၢ် ၂ ဂၤ အံၤ အိၣ်ဒၣ်လၢလၢၢ်ဒိၣ်ကီၢ်ဆၢ, တီၤဂၤတၢ် ကဝီၤဒ် အတုာ်(၅၄)န့ၣ်ဒီး အထီၣ်ဖိ(၄၂)န့ၣ်ဒီး ပုၤ ၂ ဂၤ အံၤ မ့ၢ်ဝဲဒၣ် KNU သုးကု(၅) ကမ့ၢ်သးရၣ်(၁)ကမ့ၢ် ခးသံဝဲဒၣ်အဂ့ၢ်ဒီး ပံးဆူၣ်န့ၣ်ဝဲစ့ လၢပုၤသံဝဲဒၣ်ကမ့ၢ်န့ၣ် ဝဲဒဲးန့ၣ်လီၤ

သ့ၣ်လုာ်တၢ်ကစီၣ် အပူၤ ဟံၣ်ဖျါဝဲန့ၣ်လီၤ

တၢ်ကီၢ်ခါ ယဲၤဒၢသဝီၣ် လီၤကဝီၤဖိ စီၤဝါဒိၣ် လၢဘၣ်ယုၣ်ပုၤဖျါးအသးအံၤ ဝဲဒဲးလၢ "ပယီၤသးဒိၣ်တကမ့ၢ် ယၢၣ်ဝဲဒဲးလီၤ မ့ၢ်လဲၤလၢအဝဲသ့ၣ်တၢ်လီၤ အကပီၤကမ့ၢ်န့ၣ် ကခးဝဲလၢၢ်န့ၣ်တဲယၢၣ်ဝဲလီၤ ဝဲအံၤ ပယၢၣ်ဖိတဖၣ်လဲၤတဘျီနီတပုၤလၢဘၣ်, မ့ၢ်သ့ၣ်သဝီၣ်လၢ ပလဲၤယုၣ်အိၣ် ဟုၤသး, သီ, အံၤသ့ၣ်, မိၢ်ဂံၢ်သ့ၣ်အကျဲန့ၣ် ဝဲအံၤတပျဲဝဲလၢၢ် လၢပုၤဖျါသ့ၣ်သဝီၣ်ဖိန့ၣ် တဘျီထီၣ် လီၤသးလၢဘၣ်" အဂ့ၢ်န့ၣ် ဝဲဒဲးဘၣ် ခုၣ်အံၤစံၣ် မဲၤမၤလၢန့ၣ်လီၤ

တၢ်ကီၢ်ခါ KNU သုးကု(၅), မ့ၢ်တြီၢ်(ဖျိပုၤ)ဟီၣ်ကဝီၤ ဒီး သုးကု(၃) ချၢၣ်လွၢ်ထွၢ်ဟီၣ်ကဝီၤ တဖၣ်အပူၤ ပယီၤသးမ့ၢ်ဒိၣ်ဒီး ခုၣ်အံၤယုၣ်အဘၢၣ်စၢၤတၢ်ဒုး ဆဲးကဲထီၣ်ဒၣ် အဆၢတတၢ်ဘၣ်အယီၤ လီၤကဝီၤသဝီၣ်ဖိလၢအကထီၣ် ဘၣ်စံၣ်ပုၤဖျါအိၣ်ဝဲ အဖၢမ့ၢ်ဒီးန့ၣ်လီၤ

ဒ်န့ၣ်အသိး ဝဲအပူၤကွဲၣ်တံၣ်အတီၢ်ပုၤဖျါကီး မ့ၢ်တြီၢ်လီၤကဝီၤသဝီၣ်ပုၤတကမ့ၢ်ဝဲ ဒီးကျိၤဖဲဒိၣ်အယီၤသံဝဲဒၣ်အသိး ဖိသ့ၣ်(၁၂)န့ၣ် တကမ့ၢ်ကီး အိၣ်သ့ၣ်ယဲၤ ဘၣ်ဒိၣ် ဒီးကျိၤန့ၣ်နးကလဲၣ်ဒီး မဲၤမၤလၢၢ်ကီၢ်ခါလီၤကဝီၤသဝီၣ်ဖိတကမ့ၢ် ဝုၤကီး ဘၣ်ဝဲဒၣ်ဒိၣ်ဒီးကျိၤဖဲဒိၣ်နးနးကလဲၣ် အဂ့ၢ်န့ၣ် သ့ၣ်ညါဘၣ်န့ၣ်လီၤ

ပယီၤသးဒိၣ်အူကမ့ၢ်အဟံၣ်တပျါအဂ့ၢ်န့ၣ်အိၣ်ယုၣ်စံးဝဲ

လၢယန္တရားအီၣ် ၂၆ သီ, ၂၀၂၁ န့ၣ်

မ့ၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရၣ်, န့ၣ်လီၤကီၢ်ဆၢ မဲၤမၤလၢပုၤဖျါ မဲၤမၤလၢယန္တရားအီၣ် ၂၄ သီအနံၤ ဟၢၢ်ဖိ ဖဲ န့ၣ်ရၣ်အဆၢကတီၢ်န့ၣ် ကီၢ်ပယီၤသးမ့ၢ်ဒိၣ် န့ၣ်အူဝဲ ကမ့ၢ်အဟံၣ်တပျါအဂ့ၢ်န့ၣ် ခုၣ်အိၣ်ယုၣ် မ့ၢ်တြီၢ်ကီၢ်ရၣ် ပုၤကတီၢ်တၢ်ပာ် ပဒိၣ်မဲၤမၤလၢ ပာ်ကံၢ်ပာ်ကျါ စံးဘၣ်ခုၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ

အဲၤဝဲဒဲးလၢ "ဒ်တၢ်ဖိလၢၢ်ဟ့ၣ် တၢ်ကစီၣ်အသိးန့ၣ် ကီၢ်ပယီၤသး မ့ၢ်ဒိၣ်န့ၣ်ဝဲန့ၣ် မ့ၢ်တၢ်ကစီၣ်လၢအလီၤဟံၣ်လီၤ န့ၣ်အူဝဲ တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤတဖၣ်န့ၣ် တသ့ၣ်ညါဘၣ်, လၢသဝီၣ်ပုၤန့ၣ် ဝဲဒဲးလၢ-၃၃၉ သုးရၣ်

အိၣ်ဝဲလီၤ လၢသဝီၣ်ပုၤသီခါ ဝုၤကီးဖိၣ်ဝဲအိၣ်ဝဲကီးလီၤ" အဂ့ၢ်န့ၣ် ပဒိၣ်မဲၤမၤလၢ စံးဝဲန့ၣ်လီၤ

တၢ်ဆၢကတီၢ် လၢတၢ်ကမ့ၢ်ဖျါထီၣ် တၢ်မ့ၢ်တၢ်ခုၣ်အတီၢ်ပုၤအံၤ ကီၢ်ပယီၤ သးမ့ၢ်ဒိၣ်တကမ့ၢ် တၢ်ဖဲတၢ်မၤ လၢအပညိၣ်ဝဲဒၣ်သဝီၣ်ဖိတဖၣ်အံၤ မ့ၢ်တၢ်ဟူးတၢ်ဂၤ လၢအတၢ်တြးဝဲဘၣ်လီၤအဂ့ၢ်န့ၣ် ပဒိၣ်မဲၤမၤလၢ ဆဲးစံးဝဲန့ၣ်လီၤ

စးထီၣ် မဲၤတလၢညါအံၤထီၣ်သီ အဆၢကတီၢ်န့ၣ် ဒီဖျါလၢ ခုၣ်အိၣ်ယုၣ် သုးကု(၅) ဒီး ကီၢ်ပယီၤသးမ့ၢ်ဒိၣ်တဖၣ်အဘၢၣ်စၢၤ သုးကု(၅)ဆၢဟံၣ်အိၣ်ထီၣ်အယီၤ မဲၤ

ပုၤသဝီၣ် တဖၣ်အိၣ်တကမ့ၢ်န့ၣ် ဘၣ်ယုၣ်ပုၤ ဖျါးဖျါးဝဲဒၣ်ဒီး လၢသဝီၣ်အပူၤန့ၣ်အိၣ်တၢ်ကမ့ၢ် ထဲ သီခါဒီး အတကတီၢ်တနီၤလီၤအဂ့ၢ်န့ၣ် လီၤကဝီၤဖိတဖၣ် စံးဝဲန့ၣ်လီၤ

ဘၣ်ထွဲ ဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ကထီၣ်သးအံၤ ခုၣ်အံၤစံၣ်ဆဲးကျိၤသံကွၢ်ဝဲဒီး သုးမ့ၢ်ဒိၣ်ပုၤဘၣ်မူဘၣ်ခါ လၢအဘၣ်ထွဲတဖၣ် တနီၤဝဲဘၣ်အသိးလၢသုးမ့ၢ်ဒိၣ် တၢ်ဘိးဘၣ်ရၢလီၤ တၢ်ကစီၣ် လၢအဖျါအတီၢ် ကမ့ၢ်အ(social media site)အပူၤ ဝုၤကီး ထးထီၣ်ပာ်ဖျါဝဲတအိၣ် နီတမံး ဒီးဘၣ်လီၤ

သုးမ့ၢ်ဒိၣ်တၢ်ထီၣ်ဒုးတဖၣ်အဖီဒိၣ်ထံၣ်ဂၤကီၢ်ဂၤကဟ့ၣ်ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူတၢ်သီၣ်သနးအဂီၢ် KPSN သီၣ်တဂူထီၣ်ဝဲ

လၢယန္တရားအီၣ် ၁၉ သီ, ၂၀၂၁ န့ၣ်

ကညီဒိကလုာ်စၢၤဖျိၣ်, ဖျိပုၤဟီၣ်ကဝီၤဒီး ပာ်ကီၢ်ခါ ချၢၣ်လွၢ်ထွၢ်ဟီၣ်ကဝီၤတဖၣ်အပူၤ တၢ်ကီၢ်ခါ တၢ်ကထီၣ်သးလၢ ပယီၤသးမ့ၢ်ဒိၣ် ခးလီၤကျိၤဖဲဒိၣ် အူကမ့ၢ်အအိၣ်တဖၣ်အံၤ ထံၣ်ဂၤကီၢ်ဂၤကဟ့ၣ်ဂ့ၢ်ဂီၢ်အူတၢ်သီၣ်သနးအဂီၢ် ကညီဒိကလုာ်စၢၤဆီၣ်ထွဲ တၢ်မ့ၢ်တၢ်ခုၣ်ပုၤဘျးဝဲ-KPSN အံၤ မဲၤမၤလၢယန္တရားအီၣ် ၁၈ သီအနံၤန့ၣ် ထးထီၣ်ဝဲလံာ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါ ဒီး ဆီၣ်တဂူထီၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ

ဒီဖျါ လၢပယီၤသးမ့ၢ်ဒိၣ် ခးလီၤဝဲကျိၤဖဲဒိၣ်အယီၤ လီၤကဝီၤသဝီၣ်

သဝီၣ်ဖိတဖၣ် တၢ်ဘၣ်ဒိၣ်ဘၣ်ထံးဘၣ်သံ အိၣ်ထီၣ်ဝဲအသိး လီၤကဝီၤဖိ လၢကထီၣ်စံၣ်ပုၤဖျါးဖျါးဝဲဒၣ်အနံၤန့ၣ် မ့ၢ်ဒိၣ်တၢ်ခိပတၢ်ဝဲဒၣ်ဟီၣ်ဒိၣ်ဒိၣ် ဘၣ်တၢ်ဘျးဝဲဒီး အလီၤအိၣ်လၢဟီၣ်ဒိၣ်ဒိၣ် ဘၣ်ကန့ၣ်လီၤဟ့ၣ် တၢ်ဆီၣ်သနးအဂီၢ်လီၣ်ဝဲ အဂ့ၢ်န့ၣ် KPSN စံးဝဲန့ၣ်လီၤ

KPSN ပုၤကတီၢ်တၢ်ပာ် နီၢ်ဝါဂုၤစံၣ် စံးဝဲ "ဝဲအံၤ ပယီၤသးမဲၤမၤလၢတၢ်ထီၣ်ဒုးအံၤ ထီၣ်ဘိးန့ၣ်(target) ဝဲဒၣ်ပုၤ ထံၣ်ကီၢ်ဖိကမ့ၢ်တဖၣ်လီၤ တၢ်လီၤလၢလီၤကဝီၤဖိမဲၤမၤအိၣ်မဲၤမၤအလီၤတဖၣ်အပူၤန့ၣ် ပယီၤသး ခးလီၤဝဲဒၣ်ကျိၤဖဲဒိၣ်အယီၤ မဲၤမၤလၢ

ဟးဂီၤဝဲ ဒၣ်ထံၣ်ကီၢ်ဒိၣ်ဘၣ်တၢ်သီၣ်တၢ်သီၣ်လီၤ မိၤနီၤ, လၢကလဲၤဟ့ၣ်ပုၤလီၤအိၣ် ကမ့ၢ်ဖိတဖၣ် တၢ်ဆီၣ်ထွဲမၤစၢၤအဂီၢ် သုးမ့ၢ်ဒိၣ်အံၤ ကးတၢ်တြီၣ်ကျဲအံၤ ဝုၤကီး မဲၤမၤလၢဝဲဒၣ်ထံၣ်ကီၢ်ဒိၣ်ဘၣ် တၢ်သီၣ်တၢ်သီၣ်လီၤ တၢ်အယီၤန့ၣ် လီၤဆီၣ်တၢ် UN တၢ်ဘၣ်တၢ်ဘၢ ကီၢ်ကးအံၤ အဝဲသ့ၣ်အပူၤအိၣ်လၢကဘၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ဆီၣ် သနးဆူ ကီၢ်ပယီၤ ပဒိၣ်ဒီး သုးမ့ၢ်ဒိၣ်အအိၣ် လီၤ" အဂ့ၢ်န့ၣ် စံးဘၣ်ခုၣ်အံၤစံၣ် န့ၣ်လီၤ

ဒီဖျါ လၢပယီၤသးမဲၤမၤလၢကျိၤဖဲဒိၣ်အယီၤ လီၤကဝီၤသဝီၣ်ပုၤတကမ့ၢ်ဒိၣ်ဘၣ်ထံးသံဝဲဒၣ်ဒီး, ဖိ

သ့ၣ်(၁၁) န့ၣ်တကမ့ၢ်ဘၣ်ဒိၣ်ဘၣ်ထံးဝဲဒဲးန့ၣ်နးကလဲၣ်အဖဲဒဲးညါ လီၤကဝီၤဖိ (၃-၇၀၀)ဘျီ ဘၣ်တၢ်တၢ်ကွဲၣ်အလီၤအကျဲဒီး ဘၣ်စံၣ်ပုၤဖျါးဖျါးဝဲအဖီဒိၣ် ပဲာ်အပဲာ်သီဝဲဒိၣ်ဒိၣ် မ့ၢ်မ့ၢ်အဂ့ၢ်န့ၣ် KPSN လံာ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါအပူၤ စံးဝဲန့ၣ်လီၤ

ဘၣ်ထွဲဒီးသဝီၣ်ပုၤ ဘၣ်ဒိၣ်ဘၣ်ထံးသံဝဲတၢ်ဂ့ၢ်အံၤ မဲၤမၤလၢကွဲၣ်လၢယန္တရားအီၣ် ၁၂ သီအနံၤ ဒီဖျါလၢ သုးမ့ၢ်ဒိၣ် မ့ၢ်ထီၣ်ကလဲၤထံးကီၢ်ဒိၣ်သုးဝဲလီၤဒိၣ်သ့ၣ် နီၢ်ဂံၢ်(၈) ပာ်ဆူၣ်ရၣ်ကျဲၣ်, သုးဝဲလီၤဒိၣ်သ့ၣ် (၈ကခ)စ့ဒုၣ်တီၤအမီၤလံာ် ဒိၣ်ချဲသုးရၣ်(၁၈၅-၄၀၄) သုးမ့ၢ်ဒိၣ်တဖၣ်ခးဝဲ ကျိၤဖဲဒိၣ်အယီၤ KNU သုးကု(၅)ဟီၣ်ကဝီၤ န့ၣ်လီၤကီၢ်ဆၢ, မဲၤမၤလၢသဝီၣ်ကမ့ၢ် စီၤသးဆၢ(၃၅)န့ၣ်အံၤ ဘၣ်ဝဲ ဒီး ကျိၤဖဲဒိၣ်အယီၤသံဝဲန့ၣ်လီၤ

ဒ်န့ၣ်အသိး ဘၣ်ထွဲဒီးဖိသ့ၣ်(၁၁)န့ၣ် ဘၣ်ဒိၣ်ဘၣ်ထံးတၢ်ဂ့ၢ်အံၤ

မ့ၢ်ဒိၣ် သုးမ့ၢ်ဒိၣ်တကမ့ၢ်ထးထီၣ်ပာ်ဖျါဝဲလၢ မ့ၢ်ဝဲဒၣ် KNLA တကမ့ၢ်ဝဲဒဲးလီၤဒီး မ့ၢ်မ့ၢ်လၢ KNLA ထးထီၣ်ပာ်ဖျါဝဲအသိးန့ၣ် ဒီဖျါလၢ ပယီၤသး ဟးဝဲဒဲးလၢကျိၤဖဲဒိၣ်အယီၤ ဖိသ့ၣ်ဘၣ်ဒိၣ်ဘၣ်ထံးဝဲဒဲးန့ၣ်လီၤ

လၢန့ၣ်အဖဲဒဲးညါ KPSN လံာ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါအပူၤဟံၣ်ဖျါဝဲလၢ လီၤကဝီၤသဝီၣ်ဖိတဖၣ် ဒ်သိးကမ့ၢ် ကဒါလၢနီၢ်ကစၢ်အလီၤအကျဲ ကန့ၢ်အဂီၢ် သုးမ့ၢ်ဒိၣ်အံၤကဘၣ်ထးထီၣ်ပာ်ဖျါဝဲလၢကလၢတဖၣ်ဒီး ကဘၣ်ပတုာ် ကွဲၣ်တၢ်ထီၣ်ဒုးဝဲ ကလုာ်ဒုၣ်တဖၣ်ဒီး တၢ်မ့ၢ်တၢ်ခုၣ်ပာ်ဖျါကျိၤဖဲဒိၣ်တဖၣ်ဆီၣ် ထွဲမၤစၢၤကမ့ၢ်ပုၤဒီး ထံၣ်ဂၤကီၢ်ဂၤပုၤမၤစၢၤတၢ်ဖိတဖၣ်လၢအမၤစၢၤဝဲဒၣ်ကီၢ်ပယီၤတၢ်မ့ၢ်တၢ်ခုၣ် တၢ်မၤအကျဲတဖၣ်အံၤစံၣ်ကီး အလီၤအိၣ်လၢကဘၣ်ပတုာ်ကွဲၣ်တၢ်ဆီၣ် ထွဲမၤစၢၤတဖၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ် KPSN စံးဝဲန့ၣ်လီၤ

စးထီၣ်ပာ်ဖျါကွဲၣ်တံၣ်အတီၢ်ပုၤဖျါကီး လၢဒိၣ်ခုၣ်ဘၣ်ထီၣ်သီၣ်န့ၣ် KNU-ကညီဒိကလုာ်စၢၤဖျိၣ်ဟီၣ်ကဝီၤ မ့ၢ်တြီၢ်(ဖျိပုၤ)ကီၢ်ရၣ်, န့ၣ်လီၤကီၢ်ဆၢ, မဲၤမၤလၢဟီၣ်ကဝီၤ အပူၤန့ၣ် ပယီၤသးမ့ၢ်ဒိၣ်ဒီး KNL A တဖၣ်အဘၢၣ်စၢၤ တၢ်ဒုးစးထီၣ် ကထီၣ်ဝဲဒိၣ်ဒီး လီၤကဝီၤသဝီၣ်ဖိ လၢအကထီၣ်စံၣ်ပုၤ ဖျါးဖျါးဝဲဒၣ်န့ၣ်လီၤ

ဒ်န့ၣ်အသိး KNU သုးကု(၃)ဟီၣ်ကဝီၤ, ချၢၣ်လွၢ်ထွၢ်ကီၢ်ရၣ်ဒီး သုးကု(၁)ဟီၣ်ကဝီၤ, ဒုသထွၢ်ကီၢ်ရၣ်တဖၣ် အပူၤစၢၤကီး ဒီဖျါလၢတၢ်ခးလီၤသးကဲထီၣ်ဝဲဒၣ်အယီၤ လီၤကဝီၤ ဖိလၢအကထီၣ်စံၣ်ပုၤဖျါးဖျါးဝဲဒၣ်ဒီး တၢ်သီၣ်လီၤကျိၤတဖၣ်စၢၤကီး တၢ်ဘၣ်ကးတၢ်ယၢၣ်တဖၣ်တလီၤ အိၣ်ဝဲအဂ့ၢ်န့ၣ်လီၤလီၤကဝီၤဖိတဖၣ် စံးဝဲန့ၣ်လီၤ

လၢယန္တရားအါရံၤ(၄)သိ, မၤကညီဒိကလုာ်စၢပိုင် ကရၢမုၢ်န့ၢ် Karen National Union Day ဒီးလၢယန္တရား အါရံၤ (၃၁)သိ, မၤကညီတၢ်ဟံၤအါရံၤ Karen Revolution Day ဒီးလၢမုၢ်န့ၢ်အါရံၤ(၁၁)သိ, မၤကညီဒိကလုာ် မုၢ်န့ၢ် Karen National Day န့ၣ်လၢ လၢတၢ်န့ၣ်အဲၤ လၢလၢယန္တရားတၢ်တၢ်အဲၤ မုၢ်န့ၢ်ဒီးန့ၣ်မုၢ်န့ၢ် န့ၣ်လၢအဲၤဒုးသုၣ်န့ၣ်တၢ်ဟံၤ ပပုၤ ကလုာ် ပုၤကညီပဲတဖၣ်လၢ- ပပုၤကလုာ်တၢ်ဟံၤအါရံၤ ခိၣ်န့ၣ် တဖၣ်အတၢ်ဂဲၤလိာ်ထံၣ်ဂီၢ်ကိၢ်သးဂ့ၢ်ပိလၢ ပကဒီးန့ၣ်ဘၣ် ကုၤပထပကီၢ်အတၢ်သဘူၤအဂီၢ်တၢ် လဲၤခီၣ်အတၢ်ဂ့ၢ်တဖၣ်န့ၣ်လၢ ကညီတၢ်ဟံၤအါရံၤ ခိၣ်န့ၢ် ဒီးကမုၢ်န့ၢ်ထံၣ် ကိၢ်ခိၣ်တဖၣ်ကွဲးစးဝဲ လၢကဒီး

၁၉၇၈ န့ၣ်န့ၣ်လၢ
ဖဲ ၁၉၄၀ န့ၣ်န့ၣ် ထီၣ်ကဒီးဝဲသုးသရၣ်တၢ်မၤလိာ် ဒီးသုးပုၤအါ တၢ်ကညီဘၣ်ကညီသု တၢ်မၤလိာ် ဖဲမုၢ်န့ၢ် ဝဲၤ ဘၣ်ဟံးထီၣ်မုၢ်န့ၢ်လၢအမုၢ်ဝဲ- ပုၤအါဒီးသုးတၢ်ကညီ ဘၣ်ကညီသု တၢ်မၤလိာ်သရၣ် (Intelligence & Army Education Instructure) ဖဲ မုၢ်န့ၢ်တၢ်ဟံၤ ၁၉၄၂ န့ၣ်, ကွဲးပုၤသုးဟံးန့ၣ်လၢ အုၤကိၢ်ပယီၤပုၤန့ၣ်လၢ
ဖဲ ၁၉၄၃ န့ၣ်န့ၣ်လၢ အုၤကိၢ်ပယီၤပုၤ န့ၣ်လၢ ဒီး အဲကလံးသုး ဘၣ်ကုၤကုၤအဲၤအုၤကိၢ်ပယီၤပုၤအါ အဲဝဲ တလဲၤပိာ် အဲကလံးသုးမုၢ်န့ၢ်အဲၤ အုၤကိၢ်ပယီၤပုၤအါ ဘၣ်, အဲဝဲလဲၤထီၣ်လူၤကုၤ အဲကလံးသုးဖိအိၣ်တၢ် ဟံၤဖျၢၣ် လူၤခိၣ်ပုၤကုၤတဖၣ်လၢ, ဖဲန့ၣ်ထီၣ်

မုၢ်ဝဲ-Burma Rifle ပယီၤဖိစုၤကဲးသုးဂ့ၢ်နီၣ်ဂံၢ် (၁, ၂, ၃, ၄, ၅, ၆), Karen Rifle ကညီဖိစုၤကဲးသုးဂ့ၢ်နီၣ်ဂံၢ်(၁, ၂, ၃), Kachin Rifle ကညီဖိစုၤကဲးသုးဂ့ၢ်နီၣ်ဂံၢ်(၁, ၂, ၃), Chin Rifle နီၣ်ဖိစုၤကဲးသုးဂ့ၢ်နီၣ်ဂံၢ်(၁, ၂) ဒီး Chin Hill Battalion ဝဲလၢာ်သုးဂ့ၢ်နီၣ်ဂံၢ်(၁)ဂ့ၢ် နီၣ်လၢ ပယီၤဖိစုၤကဲးသုးဂ့ၢ်နီၣ်ဂံၢ်(၁, ၃, ၄, ၅, ၆) ပယီၤဖိစုၤကဲးသုးဂ့ၢ်နီၣ်ဂံၢ်(၁, ၃, ၄, ၅, ၆) တၢ်ဆၣ်မုၢ်န့ၢ် 2nd Burma Rifle (Chindit Force) အသုးတဖၣ်အဲၤ မုၢ်ဝဲပုၤကိၢ်ရၢဝဲ, ပုၤအါဒီးကမိၢ် ဒီး ပုၤကိၢ်လၢဝဲပိာ်ဖိစုၤန့ၣ်လၢ မုၢ်န့ၢ်ကိၢ်သုးပုၤအါ သုးဂ့ၢ်နီၣ်ဂံၢ်အိၣ်န့ၣ်လၢ ကညီသုးဂ့ၢ်နီၣ်ဂံၢ်အိၣ်န့ၣ်လၢ ဟံၤဂ့ၢ်နီၣ်ဂံၢ်အိၣ်န့ၣ်လၢ ဟံၤဂ့ၢ်နီၣ်ဂံၢ်အိၣ်န့ၣ်လၢ (1st Karen Rifle) တီၤအုၤဟံၤ ကိၢ်ပယီၤ (2nd Karen Rifle) ထံၣ်ထီၣ်ဟံၤဂ့ၢ်နီၣ်ဂံၢ် (3rd Karen Rifle) ကိၢ်ပယီၤ အဲခိၣ်ကဲးကိၢ်ခိၣ် (စစ်ကိုင်းတိုင်း) ဟံၤဂ့ၢ်နီၣ်ဂံၢ်န့ၣ်လၢ
ဖဲ ၁၉၄၄ န့ၣ်န့ၣ်ထံၣ်, ကညီတၢ်ဟံၤအါစးထီၣ် တဘျီယံ အဲကလံးသုးလၢအမုၢ်ဝဲ-နီၣ်ဂံၢ်(၁) ကညီ သုးဂ့ၢ်(1st Karen Rifle) ဟံၤအါထီၣ်ဒုးဂ့ၢ်နီၣ်ဂံၢ် ပယီၤ (ဖဆပလ)အုၤန့ၢ်ပဒိၣ်ဒီး န့ၣ်လၢမၤကဲးကုၤတၢ် ဒီး ကညီတၢ်ဟံၤအါန့ၣ်လၢ, ကညီဒိကလုာ်ဂၤသး (KNDO) ဒီးနီၣ်ဂံၢ်(၁) ကညီသုးဂ့ၢ်ဟံၤဖျၢၣ်ထီၣ်သး ဒီး လဲၤထီၣ် ဒုးဝဲတီၤအုၤ ဖဲလၢမုၢ်န့ၢ်အါဒီး မၤန့ၢ် ဝဲ တီၤအုၤ ဒီးတီၤအုၤ နီၣ်ဖိစုၤမုၢ်န့ၢ် တီၤအုၤဂ့ၢ်နီၣ်ဂံၢ် အလီၢ်ခဲန့ၣ် သုးခိၣ်ဒိၣ်ဖိစုၤမုၢ်န့ၢ် အလီၢ်အလၢထီၣ် အု သုးခိၣ်ကျၢၢ်ဒီး သုးခိၣ်တၢ်ဟံၤအါတၢ်သုးထီၣ် အလီၢ်အလၢအု သုးခိၣ်ဒိၣ်ဖိစုၤ (Major) ဒီးကဲးထီၣ်ဝဲ (Office Command-OC)န့ၣ်လၢ
၁၉၅၀ န့ၣ်တုၤ ၁၉၅၄ န့ၣ်န့ၣ် အဲဝဲဘၣ်ဟံးန့ၢ်မုၢ်ဝဲ ဝဲတီၤအုၤကိၢ်ရၢဝဲ, သုးကုၤ(၂) ဒုးခိၣ်ဒိၣ်တၢ်ကအသိး, ဘၣ်ဂ့ၢ်လိာ်မၤကဲးကိၢ်ဒီး သိၣ်မုၢ်န့ၢ်လၢအမုၢ်ဝဲ (ဗကပ) ဒီးတရုၤဝဲတဖၣ် ဒ်တၢ်ဆဲးကျိးမုၢ်ခါဒိၣ်တၢ်ကအသိး ဒီး န့ၣ်လၢ ဝဲ ၁၉၅၄-၁၉၅၉ န့ၣ်န့ၣ် တၢ်ဟ့ၣ်အိၣ် မုၢ်ခါ လၢသုးကုၤသုး ဂ့ၢ်ဒိၣ်ဒိၣ်(BM)ဒီး ဝဲ ၁၉၅၉ န့ၣ်န့ၣ် တၢ်သုးထီၣ် အလီၢ်အလၢအုသုးခိၣ်ဒိၣ်ဖိစုၤ ဒီး ဘၣ်ဟံး မုၢ်ခါ ဒုးခိၣ်ဒိၣ်တၢ်ကအသိး တကတီၢ်ယီၤဒ်ကိၢ်ရၢဝဲ ခိၣ်တၢ်ကအသိး န့ၣ်လၢ

န့ၣ်အတီၢ်ပုၤကိၢ်ခိၣ်မၤဘးစုၤကွဲးဟံးလိာ်ကုၤ တၢ် ဟံၤအါကုၤသုးန့ၣ်လၢအမုၢ်ဝဲ “ကလုာ်ဂီၢ်ဒီးခိၣ်မုၢ်န့ၢ် (KNUF) ဒီးကျိးစးကျဲးဘၣ်ကုၤတၢ်ယုၤတီၢ်ဖိး ဒီး သုးခိၣ်ကျၢၢ်ဘၣ် မုၤလၢအတီၢ်ခိၣ်ရီၢ် (KNLC)လၢ မုၢ်ထီၣ်ကိၢ်သုးလၢ တပန့ၣ်လၢ သုးခိၣ်ဒိၣ် တၢ်မုၢ်ခါ မၤစၢၤအိၣ်ထွဲ ကိၢ်ခိၣ် မၤဘးစုၤ အတီၢ်တီၢ်ခိၣ်ရီၢ် လၢ အမုၢ် တၢ်ဟံးလိာ်ကုၤ ခုၣ်အဲၤန့ၣ်ပုၤကုၤ(KNUF) အကုၤသုးန့ၣ်လၢ ဝဲ ၁၉၆၈ န့ၣ် ကိၢ်ခိၣ်မၤဘးစုၤသ့ၣ် ထီၣ်ဆီလိာ်ကုၤ(KNUF)ဒီး ကျိးစးမၤဘးစုၤဘၣ်စး ကုၤတၢ်ယုၤတီၢ်ဖိးဒီး သုးခိၣ်ကျၢၢ်ဘၣ်မုၤ အဲၤ ဒီးန့ၢ် ဘၣ်ကုၤတၢ်ယုၤတီၢ်ဖိးဒီးသုးခိၣ် ကျၢၢ်ဘၣ်မုၤကုၤတီၢ်ဖိၣ် မၤကဲးကုၤတၢ်ဒီးကိၢ်ခိၣ် မၤဘးစုၤလၢ(KNUF) အပုၤဒီး ကဲးထီၣ်ဝဲကရၢခိၣ်(၂)တကတီၢ်ယီၤ(GOC) တကန့ၣ်လၢ သုးခိၣ်ဒိၣ်တၢ်မုၢ်ခါ ဃုၤဟံးထီၣ်လၢပုၤ တံၣ်ဝဲလိာ်ခိၣ်သ့ၣ်အပုၤ ဟံၤကုၤမၤကဲးကုၤတၢ် ဒီး ကိၢ်ခိၣ်မၤဘးစုၤ ဒီး သုးခိၣ်ကျၢၢ်ဘၣ်မုၤ န့ၣ်လၢ ဒီး ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အိၣ် မုၢ်ခါလၢသုးဂ့ၢ်ခိၣ်ကျၢၢ်(၂) (VCS) န့ၣ်လၢ
ဖဲ ၁၉၆၈ န့ၣ်ဘုးကလၢာ်န့ၣ် (KNUP)ဘၣ်တၢ် တီၢ်ခိၣ်ရီၢ်မဲအိၣ် လၢသုးခိၣ်ကျၢၢ်ကိၢ်ထု ဒီး အခိၣ်အနၢ် လၢမုၢ်ဝဲ ဖုစကိၢ်လၢတီၢ်, သုးခိၣ်ကျၢၢ်မုၢ်ခါ, ဖုတီၢ် အာၣ်ဒီး ခိၣ်န့ၢ်အကတၢ်ဒီးလၢ(KNUF)တၢ်ကိၢ်ခိၣ် မၤဘးစုၤ, သုးခိၣ်ကျၢၢ်ဘၣ်မုၤ, သုးခိၣ်ဒိၣ်တၢ်မုၢ်ခါ, ပဒိၣ် သါအိၣ်, ဒီးခိၣ်န့ၢ်အကတၢ်ဒီး မဲဝဲတၢ်ထံၣ်လိာ် အိၣ်သကိး လၢတၢ်ကမၤကုၤတၢ်ယုၤတီၢ်ဖိးအဂီၢ် ဖဲ န့ၢ်ယီၤထီၣ် န့ၣ်လၢ လၢတၢ်အိၣ်မုၢ်ခါတၢ်ဖျၢၣ်အိၣ် ထီၣ်အဲၤ အဲဝဲသ့ၣ်မုၢ် လိာ်မဲကွဲးဝဲလိာ် ဘၣ်ဆၣ် တီၢ်ဖိၣ်ဂုၤကဲး အတၢ်သဘၣ်ဘၣ်အိၣ်ထီၣ်နီၣ်တဖၣ် လၢခဲခဲ ခဲကမၤ အဘၣ်စၢၤဘၣ်
တုၤယီၤအု ၁၉၇၀ န့ၣ် တၢ်မၤကုၤခိၣ်တၢ်အိၣ် မုၢ်ခါ, တၢ်ဟ့ၣ်လိာ်ကုၤ ကညီဒိကလုာ်စၢပိုင်ကရၢ အတီၢ် တၢ်ကမိၢ် လၢတၢ်ကဘၣ်တီၢ်ခိၣ်ရီၢ်မဲကုၤ ပပုၤ ကညီ ဒိတကလုာ်ညါအဂီၢ် န့ၣ်လၢ လၢတၢ်န့ၣ်အ ယိ, လၢတၢ်ဟံၤအါပုၤတၢ်ဘၣ်ဟံးန့ၢ်ကုၤဝဲ ခုၣ် အဲၤန့ၣ်ထံၣ်ကိၢ်သး အတီၢ်တီၢ်ခိၣ်ရီၢ်မဲတၢ်အမုၢ်ခါ, ဒီးတၢ်ဘၣ်ဟံးထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ် ကဒါကုၤ (KNU)တၢ် ဟံၤအါပုၤ အမုၢ်ခါတၢ်ဖိးတၢ်မၤန့ၣ်လိာ် လၢတၢ်လိာ် ကရၢကရီ ဝဲန့ၢ်ဟံၤ ထံၣ်ကိၢ်ဖိကမုၢ်န့ၢ်တဖၣ်ဒီး သုးခိၣ်ကျၢၢ်ဘၣ်မုၤ, သုးခိၣ်ဒိၣ်တၢ်မုၢ်ခါဒီး ခိၣ် န့ၢ်ခိၣ်ထီၣ်အကတၢ်ဒီး လဲၤလိာ်ဝဲ အုသုးကုၤ(၁)ဟံၤဂ့ၢ်နီၣ်ဂံၢ် ပုၤ ဒုးခိၣ်ထီၣ်ကဒါကုၤ(KNU)တၢ်ဟံၤအါပုၤ အတီၢ် ထီၣ်ဆီလိာ်အဂီၢ် န့ၣ်လၢ
ဖဲ ၁၉၇၆ န့ၣ်န့ၣ်, လိာ်ဘၣ်သးဘၣ်တၢ်ဆီလိာ်ကုၤ အိၣ်မဲသုးကုၤ(၇) ဟံၤကမိၢ် သုးခိၣ်ကျၢၢ်န့ၢ် “မၤန့ၢ်ယီၤ” န့ၣ် လိာ် မဲန့ၣ်အကတီၢ် သုးခိၣ်ဒိၣ်တၢ်မုၢ်ခါ ဘၣ်ဟံးန့ၢ်လၢ အမုၢ်ခါ (National Democratic Front-NDF) သုးဂ့ၢ်ခိၣ်မုၢ်ခါ န့ၣ်လၢ ဝဲ ၁၉၈၀ န့ၣ် ကိၢ်ပယီၤ ထံၣ်လိာ်ကိၢ်ပုၤ တၢ်ပုၤထီၣ်လိထီၣ်အခါ ကိၢ်ပယီၤ ကွဲးဒီး ကိၢ်ပယီၤထီၣ်ရီၢ် ကိၢ်သးခိၣ်န့ၢ် ဂဲလိာ်တၢ် လၢ ခိၣ် မိၣ်မြိၣ်စံၣ် ဂ့ၢ်ခိၣ် အပုၤတဖၣ် ဟံၤပုၤထီၣ်အုၤကိၢ်ခိၣ် ကညီတၢ်ဟံၤအါဟံၤတီၢ်ကမိၢ်ပုၤဒီး မဲန့ၣ်တၢ်ဟ့ၣ်အဲၤ သုၣ် တၢ်အိၣ်တၢ်ဆိးအလီၢ် မဲန့ၣ်ယီၤန့ၣ်လိာ် ဖဲန့ၣ် သုးခိၣ်ဒိၣ် တၢ်မုၢ်ခါ ဘၣ်ဂ့ၢ်လိာ်ဒီးအဲၤသ့ၣ်, ဘၣ်ဟံး စုန့ၣ်ကျဲးအဲၤသ့ၣ်လၢ တၢ်ဂဲၤလိာ်ခိၣ်မိၣ်မြိၣ်စံၣ်ဂ့ၢ်ခိၣ် တၢ်ဖိးတၢ်မၤတဖၣ် န့ၣ်လိာ်

ပုၤကိၢ်ခိၣ် စီၤတၢ်မုၢ်ခါ ကညီတၢ်ဟံၤအါ အတၢ်လဲၤခီၣ်ဖျိ တံနီၣ် (သဝီတါ)

န့ၣ်ဘၣ်ကုၤ- ကညီတၢ်ဟံၤအါ(ဖဲၣ်ဒြၢၣ်ကိၢ်စၢပိုင်) လၢအကဘၣ် အိၣ်သုၣ်ဒီးကလုာ်ခိၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် ထံၣ်သးတဖၣ်လိာ်သး, တၢ်ခိၣ်ညိၣ်ပုၤလိာ်ဘၣ်နီၣ်ကစၢ် အသးအဂီၢ်, တၢ်ဆါကတီၢ်ယာ်တၢ်ဝဲ (၇၂)န့ၣ်လဲ, ဘၣ်ဆၣ်မုၢ်လၢပယီၤ ကလုာ်ခိၣ်ထီၣ်သန့ပဒိၣ် ဒီး ပယီၤသုးမိၢ်စီၤရီၤကရၢ အပုၤတဖၣ်န့ၣ် အိၣ်ဒီးသး လၢ အဲၣ်ဒီးခိၣ်လိာ်ကလုာ်ခိၣ် အကတဖၣ်အဖိခိၣ်, ဒီး အသးတအိၣ်ဟ့ၣ်ဘၣ်သးဝဲ ကလုာ်ခိၣ်အဂီၢ်တဖၣ် အတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်ဘၣ်အဲၤ, တုၤ မုၢ်မခါတန့ၢ်အဲၤ ပအိၣ်ဒီးခိၣ်လိာ်တၢ်ဂဲၤလိာ်ကဒီးန့ၢ်ဘၣ် တၢ်သဘူၤ အဆါကတီၢ်န့ၣ်လိာ်

လိာ်အသး ဒီးအဲကလံးသုးခိၣ်ဒိၣ်ဖိစုၤ (Major Segrean)ဒီး ဟူၤဂဲၤမဲးသကိးမၤကဲးကုၤတၢ် ဒီး အိၣ် ဖဲဖျၢၣ်ပုၤကိၢ်ရၢဝဲ နီၣ်ဖိစုၤကဲးသုးဂ့ၢ်နီၣ်ဂံၢ်လၢ နီၣ်ဖိစုၤကဲးသုးဂ့ၢ်နီၣ်ဂံၢ် ဝဲ ၁၉၄၃ န့ၣ်န့ၣ် ကွဲးပုၤ သုးဖျိကျိးန့ၢ်အိၣ် ဒီး ထၢန့ၢ်အိၣ်အုၤထီၣ်ပုၤလၢလဲၤလၢ ခိၣ်(ကျော့ကိၢ်ကြီး)န့ၣ်လိာ်, ကွဲးပုၤပုၤထီၣ်အိၣ် လၢ ယိၣ်ပုၤဒီးမၤအဲၤလဲၤမၤလုၤဖိၣ်ကုၤ အသးကိး အဲကလံး သုးဖိတဖၣ် န့ၣ်လိာ် လၢကျဲးဒ်အဲၤန့ၢ် အဲဝဲဟံးကုၤထီၣ် လိာ်ဘၣ်အသးဒီးအသးကိး သုးဖိတဖၣ်ဒီး ဟူၤဂဲၤ မဲးမၤကဲးကိးကဒီးတၢ်လၢပုၤဖျိကိၢ်ရၢဝဲဟံၤဂ့ၢ်နီၣ်ဂံၢ် န့ၣ်လိာ်

သုးခိၣ်ကျၢၢ်တၢ်မုၢ်ခါဒီးကညီထံၣ်ကိၢ်ခိၣ်- အဲဝဲကဲးထီၣ် ကိၢ်သုးလၢ သုးကုၤ(၂)အသးကုၤ ခိၣ် ဒီးတီၤအုၤကိၢ်ရၢဝဲခိၣ်အကတီၢ်, ၁၉၆၂ န့ၣ် တၢ် လိာ်မဲးအိၣ် ထီၣ်အဆါကတီၢ်တဘျီ လၢကညီခိၣ်န့ၢ် ခဲပုၤအဘၣ်စၢၤ ဘၣ်သးဒီးတၢ်သးတလိာ်လိာ်အိၣ် ထီၣ်ခိၣ်ဖျိ တၢ်ဟံၤအါ အကုၤသုးန့ၣ်လၢအမုၢ်ကျဲး ခဲဘိ တဘိ (ဒုတိယလိာ်စံၣ်) ဖဲ “ကဆီဝဲခိၣ်ကရဲ” အခါ န့ၣ်, သုးခိၣ်ဒိၣ်တၢ်မုၢ်ခါဘိအိၣ် ဆါထၢၣ်ဂၢၢ်ကိၢ်ကျၢၢ်လၢ တၢ်ဟံၤလိာ် (KNU)ကျဲး သန့အဖိခိၣ်န့ၣ်လိာ် မုၢ်မုၢ်ခိၣ်ကိၢ်ကစၢ် စီၤတၢ်ထၢၣ်သ့ၣ်မုၢ် ဒီး ပုၤလၢအဆိၣ် ထွဲအိၣ်တဖၣ် ပိာ်ထွဲထီၣ်အဲၤ သုးကုၤ(၃) ခိၣ်န့ၢ်စုၤကုၤ ဒီး သုးကုၤ-၇(ခဲအဲၤသုးကုၤ-၅)ခိၣ်န့ၢ်တနီၣ် ဟးထီၣ် ကွဲးလၢတၢ်အိၣ်ခိၣ်ပုၤလၢ မဲးသုးခိၣ်ကျၢၢ် န့ၣ်ပုၤ ကလုာ်ခိၣ် တၢ်ဟံၤအါတဖၣ်လၢကတီၢ်ဟံၤ လိာ်မၤ တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်န့ၢ် မုၢ်ခါကိၢ်ကစၢ် ဟံၤတုၤကွဲးကညီ တၢ်ဟံၤအါဒီး ကုၤလိာ်ဖိၣ်လိာ်စုၤမၤကဲးကုၤတၢ်ဒီး (ဖဆပလ) န့ၣ်ပုၤပဒိၣ်န့ၣ်လိာ်

ဖဲ ၁၉၄၅ န့ၣ်, အဲကလံးအသးဟံးကုၤန့ၣ်လိာ်ကဒါ အုၤကိၢ်ပယီၤပုၤဒီး ကရၢကရီဒုးအိၣ်ထီၣ်ကဒါကုၤ အသးလၢအမုၢ်ဝဲ (Force 136 guerrilla)ဝဲသိၣ်သံၣ် ကစၢ်ခိၣ်န့ၣ်, အဲဝဲကဲးထီၣ်သုးအုၤခိၣ် (Platoon commander) ဒီး ဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လိာ်အိၣ်မုၢ်ခါလၢ ကဘၣ် လဲၤလိာ်ဟ့ၣ်သုးတၢ်သိၣ်လိာ် ဒီး ကရၢကရီထီၣ်ကဒါ ကုၤ သုးလၢကျိးလိာ်ထီၣ်မုၢ်ခါဆၣ် ဒီး လၢခိၣ် ကိၢ် ဆၣ်ဟံၤ ကစၢ်ပုၤန့ၣ်လိာ်
ဖဲ ၁၉၄၆ န့ၣ်, တၢ်ဒုးခိၣ်ဒိၣ်တၢ်ဆါကတီၢ် အဲကလံး ဒုးခိၣ်ထီၣ်ကဒါကုၤကညီသုးဖိၣ်စုၤကဲး (Karen Rifle)န့ၣ်, ဒ်အဲဝဲမုၢ်တၢ်အဲၤအဲကလံးသုးမုၢ်ခါကအသး န့ၣ်လိာ်မၤကုၤတၢ်လၢ နီၣ်ဂံၢ်(၁)ကညီသုးဂ့ၢ် (First Karen Rifle) လၢသုးခိၣ်ဒိၣ်ဖိစုၤ တီၢ်ခိၣ်ရီၢ်မဲဝဲ အပုၤတုၤလၢ ၁၉၄၉ န့ၣ်, ကညီတၢ်ဟံၤအါစးထီၣ် တရုၤ ဒုးခိၣ်ကျၢၢ်ဘၣ်ခိၣ် (Battalion Intelligence Officer)တကအသးန့ၣ်လိာ်

ဖဲ ၁၉၆၄ န့ၣ်န့ၣ်, သုးခိၣ်ဒိၣ်တၢ်မုၢ်ခါဘိဘၣ် တၢ် ကိးကုၤအိၣ်လိာ်(KNUP) လိာ်ဘၣ်သးဝဲလိာ်ခိၣ်သ့ၣ်ဒီး ဘၣ်ဟံးထီၣ်ဝဲမုၢ်ခါလၢအမုၢ်ဝဲ- သုးဂ့ၢ်ခိၣ်ကျၢၢ်(၁) (GSO-1) န့ၣ်လိာ် ဝဲ ၁၉၆၅ န့ၣ်အတီၢ်ပုၤ န့ၣ်ပုၤပဒိၣ် အသုးတဖၣ်ဟံးထီၣ်ဒုးသုးကုၤ(၇) ခိၣ်န့ၢ်မုၢ်ခါ ဆါကတီၢ်အဲၤ သုးခိၣ်ကျၢၢ်ကိၢ်ထု (ကျော့မြသးန့ၢ်) သုး ခိၣ်ဒိၣ်တၢ်မုၢ်ခါဘိ, ပဒိၣ်ဘးသုၣ်ပုၤ ဒီးပဒိၣ်ရီၢ်စန့ၢ် ဟံၤ လူၤယုထံၣ်လိာ်သး ဒီးသုးခိၣ်ကျၢၢ်ဘၣ်မုၤလၢ အမုၢ် ဝဲ ကိၢ်သုးလၢ မုၢ်ထီၣ်သုးကျိးဒိၣ် လၢကဟ့ၣ်ကုၤဟ့ၣ် ဖးအိၣ် ဒ်သိးဆါထၢၣ်မဲး တၢ်အုၤညါခိၣ်ကသုအဂီၢ် လၢ သုးကုၤ(၇) သုးခိၣ်န့ၢ်ဝဲလိာ်ဖဲခါလၢကစၢ် န့ၣ်လိာ် ဖဲန့ၣ် သုးခိၣ်ဒိၣ်တၢ်မုၢ်ခါဘိ ရဲၣ်ကျဲးဟ့ၣ်လိာ်သုးပုၤအုၤ တၢ်မၤလိာ် ဖဲသုးကုၤ(၇) ဝဲလိာ်ခိၣ်သ့ၣ် (၂)လၢန့ၣ် လိာ်
လၢတၢ်ယုတီၢ်ဖိး ကအိၣ်အါထီၣ်အဂီၢ် ဝဲ ၁၉၆၇

သုးခိၣ်ကျၢၢ်တၢ်မုၢ်ခါဒီးခုၣ်အိၣ်ယုၤကရၢခိၣ်မုၢ်ခါ အတၢ်ဖိးတၢ်ဟံၤ- ဝဲ ၁၉၆၃ န့ၣ်န့ၣ်, ဒ်အမုၢ်ခါလိာ်လၢ မုၢ်ဝဲသုးဂ့ၢ်ခိၣ်မိၣ် (၁) (GOC)အသိး, ဖဲန့ၣ်ဒိၣ်န့ၢ်မုၢ်လၢကရၢခိၣ်(၂)ပဒိၣ် သါအိၣ် စုးကွဲးအသးအဲၤ အဲဝဲဘၣ်ဟံးထီၣ်ယုၤ မုၢ်ခါလၢပဒိၣ်သါအိၣ် အလီၢ်လၢအမုၢ်ဝဲကရၢခိၣ်(၂) တုၤလၢ ၁၉၆၅ န့ၣ် ခုၣ်အိၣ်ယုၤခိၣ်ကရဲ(၁၁)ဘျီ တဘျီန့ၣ်လိာ်, တကတီၢ်ယီၤလၢ (NDF)တပအဲဝဲ ဘၣ်ဟံးသုၣ် မုၢ်ခါလၢအမုၢ်ဝဲ သုးကိၢ်ကးန့ၣ်ရီၢ်အသိး, ဘၣ်တၢ်ယုၤထီၣ်အိၣ်လိာ် (NDF)ကရၢခိၣ် စးထီၣ်လၢ ၁၉၆၃ တုၤလၢ ၁၉၆၇ န့ၣ်န့ၣ်လိာ်

မၤတၢ်လၢအဲၤကလံးသုးမုၢ်ခါဒိၣ်ပုၤအါကတီၢ်-
စီၤတၢ်မုၢ်ခါဘိအိၣ်ပုၤထီၣ်ဝဲ ၁၉၇၀ န့ၣ်, လိာ်ခိၣ် စဲဘၣ် (၂၂)သိ, ဖဲဝဲစဲသိ, ၁၉၇၅ (တီၤလုးကျဲးန့ၢ်) န့ၣ်လိာ်, အဒိပုၤဝဲအိၣ်ထံၣ်ဂၢၢ်, အနီၣ်ဒီးအနီၣ်န့ၣ်လိာ် ဖဲအဲဝဲထီၣ်ကွဲးမၤလိာ်တၢ်တီၢ်စၢၤသး ဆါကတီၢ်အဲၤ ဟးထီၣ်လၢဟံၤဒီး လဲၤန့ၢ်လိာ်သုးပုၤလိာ်, မုၢ်လၢ အဲဝဲသ့ၣ်ညါထွဲဒီး လဲၤကိးကုၤအိၣ်အဲၤ ဟံၤကုၤထီၣ် ကဒါကွဲးလိာ် ထီၣ်ကဒါကွဲးတုၤအဖျိထီၣ်တီၢ်ထီၣ်ကွဲးဝဲ လဲၤန့ၢ် လိာ်ကဒီးသုးအဲၤတဘျီလၢ(Burma Rifle) ထီၣ်ဝဲဂံၢ်ခိၣ် ထံးသုးတၢ်မၤလိာ်ဖဲမုၢ်န့ၢ် (ပြင်ဦးလွင်)ဖဲ

မၤတၢ်လၢကညီတၢ်ဟံၤအါသုးမုၢ်ခါဒိၣ်ပုၤ ဆါကတီၢ်- ဟံၤခိၣ်တၢ်ဒုးဖးခိၣ် ဝဲဘျီတဘျီဝဲ, တချုး ကိၢ် ပယီၤဒီးန့ၢ်တၢ်သဘူၤဒီးဘၣ် တၢ်ဘၣ်စၢၤဆါကတီၢ်န့ၢ် တၢ်ဒုးခိၣ်ထီၣ်ဝဲ ကိၢ်ပယီၤတၢ်ဖိၣ်စုၤကဲးသုးမုၢ်ခါဒိၣ် လၢ အဲကလံးသုး အတၢ်ဟံၤလိာ်ဖဲဒ်အဲၤလိာ် ကိၢ် ပယီၤ သုးမုၢ်ခါဒိၣ်ပုၤသုးဂ့ၢ်နီၣ်ဂံၢ် (၁၅)ဂ့ၢ်နီၣ်ဂံၢ် အ

►ကတိၣ်ပၤ(၈) "BGF ဒီးပယီၤသးခိၣ်နီၣ်နီၣ်ထီၣ်တဖၣ်" တၢ်ဖိၣ်ထွဲ

ကိၣ်ကိၣ်ခိၣ် ဒီး သးတြၢ် ၂၂ အခိၣ် တဖၣ်ဒီး BGF ခိၣ်နီၣ်နီၣ်ထီၣ်တဖၣ် မၤဝဲ တၢ်အိၣ်ပိၣ် ဝဲခိၣ်တၢ် သးဟီၣ် ကဝီၣ်(၁), နီၣ်ဂံၢ်(၁၀၁၁)သးရၢ် တၢ်လီၤ ဖဲမုၢ်ထုၣ် ၁၂ န့ၣ်ရံၣ် တုၤ လၢ မုၢ်ဟံၤလီၤ ၃ န့ၣ်ရံၣ် အဆၢ ကတိၣ်နီၣ်လီၤ

ပုၤလၢအလဲထီၣ် တၢ်တၢ်ပိၣ် တဲသကိး ကညီၣ်သးခိးကီၢ်ဆၢ လီၤခၢၣ်သး တၢ်ဟ့ၣ်ရံၣ်ကျဲၤဒီး တၢ်ကွၢ်ထွဲ တၢ်သိတၢ်သိပုၤဘၣ် မုၢ်ဘၣ်ခါ တကလၢအမုၢ် သးခိၣ်ခိၣ် ဖိ နၢၤစီၣ်စံးဝဲ "ဘၣ်ထွဲဒီး BGF ဒီးတဖၣ် တီၣ်ထီၣ်လံာ်ပးထီၣ် တၢ်

ဂုၢ်အံၤ ဖဲမဟံၤတၢ်တၢ်ပိၣ်တဲသ ကိးအပူၤန့ၣ် ကဟံးဝဲတၢ်ဆၢက တီၢ်လၢ ၂ လၢ အတီၢ်ပုၤဒီး ကဆိ ကတီၢ်ယၢဝဲ တဖၣ်တီၢ်လီၤအဂီၢ် ခံ ခိၣ်ခိၣ်ခိၣ် စီၤစ့ၣ်သ့ၣ် ဒီး သးခိၣ် ဝဲ တၢ်ဆိၣ်သနးဆူ BGF ခိၣ်နီၣ်နီၣ် ထီၣ်တဖၣ်လၢအမုၢ် နီၣ်နီၣ်နီၣ်ကျဲၤ သးခိၣ်ခိၣ် စီၤစ့ၣ်သ့ၣ် ဒီး သးခိၣ် အဂၤ ၂ ဂၤ ဒ်သိးက တီၣ်ထီၣ် လံာ်ဟးထီၣ်ကွၢ်လၢမုၢ်ခါ အဂီၢ်ဒီး သးဒီးတကရၢ် တီၣ်ထီၣ် လံာ်ဟး ထီၣ်အံၤအဖီခိၣ် ဒ်သိး ကကုၤ ဆိ ကမိၣ်ကခါအဂီၢ် ဟ့ၣ်တၢ်ဆၢက

တီၢ် ၂ လၢလီၤ တၢ်အိၣ်သးအံၤ တၢ်ဘၣ်လီၤဖိးဒု အိၣ်န့ၣ်တဲတ သးဘၣ်ဘၣ်" အဂီၢ်န့ၣ် အဝဲစံးဝဲန့ၣ် လီၤ

ခိဖျါ လၢတၢ်ဟ့ၣ်ဝဲတၢ်ဆိၣ်သ နးဆူ ခိၣ်နီၣ်နီၣ်တဖၣ်လၢအမုၢ် သး ခိၣ်နီၣ်နီၣ် စီၤစ့ၣ်သ့ၣ် ဒီး သးခိၣ် ၂ ဂၤ လၢကဟးထီၣ်အယီၤ ဒီးတကရၢ် ဘၣ်တီၣ် ထီၣ်ဝဲလံာ်ဟးထီၣ်လီၤဒီး တၢ်ဖုၣ် ဆၢမုၢ်ဆဲးပဲအိၣ်ထီၣ်ဝဲ ဒ်အံၤန့ၣ် BGF ဝဲလၢာ်ကဟးထီၣ် ဝဲ ဒီး ကကုၤအိၣ်ဆၢထီၣ်ဝဲ ဒ်ကရၢ မိၢ်ပုၤလၢအမုၢ် ဘုးဒးတၢ်ဘါ တၢ် ဂုၤထီၣ်ပယီၤထီၣ် ကညီၣ်သးမုၢ်ခိၣ်- DKBA အသိးအိၣ် ဝဲ အဂီၢ်န့ၣ်

BGF သးခိၣ်တက ပံာ်ထံနီၣ်ဖးစံးဝဲ န့ၣ်လီၤ

ခိဖျါလၢ ကညီၣ်ကီၢ်စံးပုၤ ရွၢ် ကိၣ်ကီၢ်ပုၤသိ တၢ်တီၣ်ကျဲၤယုၣ်ဒီး ကၣ်စံးခိၣ် တၢ်တကၢ်တဖၣ် လၢ အတဖၣ်သဲးစးတဖၣ်ဒီး မုၢ်ကျဲၤဝဲ ကွၢ် တံးဝဲတၢ်မၤ လၢအတဖၣ် သဲးစးတဖၣ် အတၢ်ပုၤယုၣ်ပုၤဂီၢ် အယီၤ ဖဲမဟံၤကွၢ် လၢဒံၣ်စ့ဘၣ် ထီၣ်သိအကတီၢ် သးခိးကီၢ်ဆၢ အနီၣ်ပုၤခိၣ်ကျဲၤ သးခိၣ်ခိၣ်စီ စီၤစ့ၣ်သ့ၣ် သးဟီၣ်ကဝီၣ်(၃)အခိၣ် သးခိၣ်ခိၣ်စီ စီၤစ့ၣ်သ့ၣ် ဒီး သးဟီၣ် ကဝီၣ်(၂)အခိၣ် သးခိၣ်ခိၣ်စီ စီၤ တုၤဝဲတဖၣ် အံၤ ဒ်သိးကတီၢ်ထီၣ်

လံာ်ဟးထီၣ် အဂီၢ် ပယီၤသးမုၢ်ခိၣ် တဖၣ်ဟ့ၣ် အဝဲသ့တၢ်ဆိၣ်သနး န့ၣ်လီၤ ခိဖျါလၢတၢ်ဟ့ၣ်တၢ်ဆိၣ် သနးအယီၤ ဖဲမဟံၤကွၢ် လၢယူၤ အါရံၣ် (၈)သိအနံၤန့ၣ် သးခိၣ်ခိၣ် ဖိ စီၤစ့ၣ်သ့ၣ် တီၣ်ထီၣ်ဝဲလံာ်ဟးထီၣ် ကွၢ်လၢ မုၢ်ခိၣ်နီၣ်လီၤ

BGF ဒီး ကီၢ်ပယီၤသးမုၢ်ခိၣ် တဖၣ်အဘၣ်စၢၤ တၢ်ဖုၣ်ဆၢဟံ အိၣ်ထီၣ်တဖၣ် ဒ်သိးကဘၣ်လီၤဖိး ဒုကုၤအဂီၢ် မၤဝဲသ့တၢ်ထီၣ်ယူၤထီၣ် ဖိးအဂီၢ်န့ၣ် သးမုၢ်ခိၣ်တၢ်ဘီးဘၣ် ဂုၤလီၤတီၣ်စီၣ် လၢအမုၢ်အတီၢ်ကရၢ ပုၤလၢလီၤဆူန့ၣ် သးခိၣ်ကျဲၤ စီၣ် မုထိ စံးဘၣ်ပုၤမဟံၤကတီၢ်ဖိတဖၣ်

န့ၣ်လီၤ

ကညီၣ်ကီၢ်စံး သးခိးကီၢ်ဆၢ BGF အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်အီၤ လၢ ဘုးဒးတၢ်တၢ်ဂုၤထီၣ်ပယီၤ ထီၣ် ကညီၣ်သးမုၢ်ခိၣ်-DKBA သး ရှုၣ် ၁၂ ရှုၣ် ဒီး ကညီၣ်တၢ်မုၢ်တၢ်မုၢ် ကရၢ-KPF သးရှုၣ်(၁)ရှုၣ် ဖဲ ၂၀၁၀ န့ၣ်အခါန့ၣ်လီၤ တကီၢ်ခါ ခဲအံၤ သးနီၣ်ဂံၢ်အိၣ်ဝဲ ၇,၀၀၀ ဘျီၣ်အဂီၢ်န့ၣ် တၢ်တယးယၢဝဲန့ၣ် လီၤ

►ကတိၣ်ပၤ(၉) "ဒ်သိးကီၢ်ပုၤတၢ်ဖုၤတၢ်ယၢဝဲကတီၢ်ကွၢ်အဂီၢ်" တၢ်ဖိၣ်ထွဲ

အါရံၣ် ၂၇ သိအနံၤ မၤဝဲပံာ်ဖျါထီၣ် တၢ်ဘၣ်သး ဖဲကွၢ်ပုၤထီၣ်ကီၢ်. Shibuya ဝုၢ်ဘီဖျါစာဖျိၣ်ကရၢ (UN) ရူအမဲာ်ညါအဂီၢ်န့ၣ် ပုၤတီၣ်ခိၣ်ရိၣ်ပဲ တၢ်တဖၣ် စံးဘၣ်ခုၣ်အံးစံးန့ၣ် လီၤ

တကီၢ်ခါ တၢ်ကဲထီၣ်သးလၢ ကညီၣ် ကီၢ်ခိၣ်အပူၤ ပယီၤသးမုၢ်ခိၣ် အံၤလုၢ်သ့ၣ်ပၤ တၢ်ဝဲထံကီၢ်ဒီးဘၣ် တၢ်ပတုၣ်တၢ်ဝဲ-NCA တၢ်သိၣ် တၢ်သိတဖၣ်အယီၤ ထီၣ်ပံာ်အာပဲာ် သိဝဲ တံာ်တၢ်ဖျါဖျါအမဲာ်ညါ လၢ ကလုၢ်သ့ၣ် တီၣ်ကဝီၣ်တဖၣ်အပူၤ ပယီၤသးမုၢ်ခိၣ်သ့ၣ်ပၤတဖၣ်ဝဲ သးကီၢ်န့ၣ် တဖၣ်အံၤ ဒ်သိး ကဟံး ဂုၢ်ဝီလၢ အဆိအချအဂီၢ် ယုထီၣ် ဝဲဒၣ်အဂီၢ်န့ၣ် ပုၤတီၣ်ခိၣ်ရိၣ်ပဲတၢ် (Overseas Karen Organization-OKO)န့ၣ်ဂွၢ် စီၤလုၤစံး ဝဲဒ်အံၤန့ၣ် လီၤ

အဝဲစံးဝဲလၢ "အခိၣ်သ့ၣ်န့ၣ် ကညီၣ်ကီၢ်ခိၣ်ယုၣ်ဒီး လၢကလုၢ်သ့ၣ် ကီၢ်ခိၣ်တဖၣ်အပူၤ ပယီၤသးအံၤ လဲတလၢဝဲဟီၣ်ကဝီၣ်ဒီး မၤဆဲးမၤဝဲ ဝဲကလုၢ်သ့ၣ်တဖၣ်, မၤတရီၤတပီဝဲ ပိာ်မုၢ်ပိာ်မၤ, ဘၣ်ယုၢ်ပုၤဟးဖျိး, တၢ်မၤဆဲးလီၤတုၣ်ကလုၢ် တဖၣ်, တၢ်မၤကမုၢ်သးကီၢ်မုၢ် တဖၣ်အံၤ ပုၤလၢအမုၢ်အခါအိၣ် သးခိၣ်ကျဲၤ စီၤရီၤ မုၢ်အံၤလဲၤဒီး သးခိၣ်သးန့ၣ် တဖၣ်အံၤ IC ကဟံးန့ၣ်ဂီၢ်ဝီလၢ အဆိအချအဂီၢ် ဘၣ်ပံာ်ဖျါထီၣ် သးဝဲ (UN)ရူမဲာ်ညါလီၤ" အဂီၢ်န့ၣ် စံးဝဲန့ၣ်လီၤ

တၢ်ပံာ်ဖျါထီၣ် တၢ်ဘၣ်သး လၢ ဘျီၣ်ဝဲအံၤအပူၤ Overseas Karen Organization-OKO (Japan), Kachin National Organization- KNO(Japan), Arakan National Democratic

Party- ANDP (Japan) ကလုၢ်သ့ၣ် ကရၢကရၢ ၃ န့ၣ်အံၤ တီၣ်ထီၣ် သးမၤဝဲတၢ်ပံာ်ဖျါထီၣ် တၢ်ဘၣ် သးဒီး ကိးသးတြၢ်ယုထီၣ် တၢ်ဂုၢ် (၉)ထီၣ်အဂီၢ်န့ၣ် သ့ၣ်ညါဘၣ် န့ၣ်လီၤ

တၢ်ဂုၢ်(၉)ထီၣ် လၢအယုထီၣ် န့ၣ်မုၢ်ဝဲ ပတုၣ်ကွၢ်ဝဲလီၤကီၢ်ပုၤ တၢ်ဒုးတၢ်ယာ် လၢအဆိအချ, လုၢ်သ့ၣ် ခါ ပတဝဲဝဲ(NCA)တၢ်သိၣ် တၢ်သိးဒီး ထးကွၢ် ပယီၤသးကလၢ လၢအဆိ လၢကညီၣ်ကီၢ်ခိၣ်အပူၤ တဖၣ်, ထးကွၢ်တၢ်ဆိလီၤ သးက လၢ လၢကလုၢ်သ့ၣ်ဟီၣ်ကဝီၣ် အပူၤတဖၣ်, ပုၤလီၤကၢတၢ်ဖိၣ် ယာ်ကွၢ်ဖိ လၢအပံာ်ဖျါထီၣ်သး တဖၣ်လၢ အဆိအချ, ကခွၢ် သရၣ်မုၢ်ဂုၤ တၢ်ဖိၣ်ဆူမၤတရီ တပါအံၤ ဒ်ဂၤ တၢ်ဂုၢ် မၤဖျါထီၣ် ကီၢ်မုၢ်လၢအမုၢ် အတီၢ်, ထးကွၢ် AA (ရၢၣ်ခါသး မုၢ်ခိၣ်)လၢအမုၢ်

►ကတိၣ်ပၤ(၉) "ကညီၣ်ကီၢ်ခိၣ်ပုၤ" တၢ်ဖိၣ်ထွဲ

နီၣ်ဖးလီၤ တၢ်ဆၢကတီၢ် ဆဲးန့ၣ်ဝဲ ကသံၣ်ဒီး ကိတီၢ်ဝဲကျဲၤအပီလၢ ပုၤမဟံၤဖိတဖၣ် ဆဲးကသံၣ် ဒီး ၁၃၂၂ မုၢ်ဝဲန့ၣ် ကဆဲးဆဲးန့ၣ်ဝဲ ကမုၢ်တဖၣ်အဂီၢ် ကဟံးထီၣ်ဖိၣ် ထီၣ်ဝဲဒ်တၢ်ရံၣ်တၢ်ကျဲၤအိၣ်ဝဲ တ ဆိဘၣ်တဆိအဂီၢ်န့ၣ် ကီၢ်စံး တၢ် အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချဲဝဲကျဲၤ ပုၤဘၣ်မုၢ် ဘၣ်ခါတဖၣ် စံးဘၣ်ခုၣ်အံးစံးန့ၣ် လီၤ

ကီၢ်စံး ကမုၢ်တၢ်ဆၢဟံၣ်ဝဲ ကျဲၤခိၣ် ဒိၣ်ကထၢၣ် ကျဲၤစ့ၣ်စံး ဝဲလၢ "ပုၤမဟံၤဖိတဖၣ်အဆိလၢ တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချဲၣ် ဒီး တၢ်ဂဲလီာ် ကွၢ်ကိတီၢ်ဝဲကျဲၤ အပီလၢတဖၣ်

ပုၤဝဲ ဝဲလၢာ်လီၤ နီၣ်ဖးလီၤ မုၢ်နီၣ် သိဒီး ကဆဲးဝဲလီၤ လၢဖုၣ်အံၣ် တၢ်ဆၢဟံၣ်ပုၤဒိၣ်န့ၣ် တနံၤအံၣ် တၢ်စးထီၣ် ဆဲးဝဲကသံၣ်ဒီးသၢလဲ. လၢတၢ်ဆၢဟံၣ်ပုၤ တၢ်နီၣ်ဖးလီၤ တၢ်လီၤခဲတီၤ ဒီးဆဲးဝဲလီၤ နီၣ်ဖး လီၤဝဲဂါဒီ,ဟါဒီ ဒီးဆဲးဝဲလီၤ ဒ်သိးဆဲးဝဲလဲလၢာ် ကနီၣ်အဂီၢ် လဲး ဝဲလၢအလီၤဘၣ် ဝဲလီၤ" အဂီၢ်န့ၣ် စံးဘၣ်ခုၣ်အံးစံး န့ၣ်လီၤ

အဆိကတၢ်တဘျီ ကညီၣ်ကီၢ် စံးအပူၤ ပုၤနီၣ်ဂံၢ် ၂,၅၀၀ ယၢဝဲ ယုၣ်တၢ်ကဆဲးန့ၣ်ဝဲ Covid-19 က သံၣ် ဒီးသၢဒီး ကမုၢ်ဘျီခိၣ်ခိၣ်ခါ စး, ကလုၢ်ဘျီခိၣ်ခိၣ်ခါစး, သးမုၢ်

ဒိၣ်ဖိ ဘျီခိၣ်ခိၣ်ခါစးတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ် တၢ်ကစးထီၣ်ဆဲးန့ၣ်ဝဲ ဝဲလၢယူၤ အါရံၣ် ၂၉-၃၀ အနံၤအဂီၢ်န့ၣ် ဝဲ လၢယူၤအါရံၣ် ၂၆ သိအနံၤ တၢ် အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချဲၣ် ဒီး တၢ်ဂဲလီာ်ကွၢ် ကိတီၢ်ဝဲကျဲၤ ထးထီၣ်ပံာ်ဖျါဝဲ အသိး သ့ၣ်ညါဘၣ် န့ၣ်လီၤ

ကညီၣ်ကီၢ်စံးပုၤ တၢ်ဆၢဘၣ် ကူ ဘၣ်ကဲခဲလၢာ်အိၣ်ဝဲ ၁,၇၇၀ ဂၤဒီး လၢတၢ်ဆၢအံၤအယီၤ ပုၤသ အိၣ်ဝဲ ၂၇ ဂၤလဲအဂီၢ်န့ၣ် ကီၢ်စံး တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချဲဝဲကျဲၤ ထးထီၣ် ပံာ်ဖျါဝဲအသိး သ့ၣ်ညါဘၣ်န့ၣ် လီၤ

►ကတိၣ်ပၤ(၅) တၢ်ဖိၣ်ထွဲ

ဖဲ ၂၀၀၄ န့ၣ် ကညီၣ်ကီၢ်စံးကရၢခိၣ်ကရၢ (၁၃)ဘျီတဘျီန့ၣ် တၢ်ယုထီၣ်ကဒီးအီၤလၢကရၢ ခိၣ်(၂)တုၤလၢ ၂၀၀၈ န့ၣ်န့ၣ်လီၤ တကတီၢ်လီၤလၢသိၣ် မုၢ်ကရၢတပတၢ်ပာ်ထီၣ်ယုၣ်အမုၢ်ခါလၢမုၢ်ဝဲ (DAB) ဒီး (NCUB) ကရၢခိၣ်န့ၣ်လီၤ ဖဲ ၂၀၀၈ န့ၣ် လၢမုၢ် (၂၅)သိန့ၣ် အဝဲဘၣ်ပံာ်ထီၣ်ပတြၢ်ကဒီး မုၢ်ခါ လၢအမုၢ်ဝဲ (KNU)ကရၢခိၣ်(ကီၢ်ခိၣ်) ယုလၢ, မုၢ်ခါ ကီၢ်ခိၣ်ပိၣ်ဘၣ်သ့ၣ်စ့ၣ် စးကွၢ်အသး လၢသးပုၤတၢ်ဆၢ အယီၤလီၤ တုၤယီၤလၢ ၂၀၀၈ န့ၣ် လၢအိးကထီၣ်ဘၣ် တၢ်မၤဝဲခုၣ်အံၤန့ၣ်ယုၣ်စီကရၢ(၁၄)ဘျီတဘျီန့ၣ် တၢ်ယု ထၢထီၣ်ကုၤအီၤလၢ (KNU)ကရၢခိၣ်(ကီၢ်ခိၣ်)န့ၣ်လီၤ တကတီၢ်လီၤ အဝဲဘၣ်ပံာ်ထီၣ်ပတြၢ်ကဒီး လၢအမုၢ်ဝဲ ကီၢ်ခိၣ် လၢ တၢ်ဒိသၢဝဲဝဲကျဲၤန့ၣ်လီၤ

ဟံးမုၢ်ခါ ဒ်ကီၢ်ခိၣ်တကအသိး လျီၤန့ၣ်ဝဲအလီၤခံ, ဖဲ ၂၀၁၂ န့ၣ်, လၢဒံၣ်ဝဲဘၣ် တၢ်မၤခုၣ်အံၤန့ၣ်ယုၣ်စီက ရဲး (၁၅)ဘျီတဘျီအခါန့ၣ်, မုၢ်ခါမုၢ်တုၣ်ပုၤတီၢ်ဒီး အနီၣ်စီ တၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချဲၣ် တလၢပုၤလၢဘၣ်အယီၤ, အဝဲယုအိၣ် ဘျီကုၤတၢ်မုၢ်ခါအပူၤန့ၣ်လီၤ လၢ တၢ်န့ၣ်အယီၤ ဖဲစီကရၢတၢ်အိၣ်ပိၣ်ဘၣ်န့ၣ် တၢ်အိၣ်ပိၣ် တုၤလီာ်ပံာ်ပနီၣ်ကုၤအီၤလၢအမုၢ် "ခုၣ်အံၤန့ၣ်ယုၣ် လီၤ ခါသးပုၤဒီး တၢ်ယုယီၤ" တကအသိးန့ၣ်လီၤ ခုၣ် အံၤန့ၣ်ယုၣ်စီကရၢ(၁၅)ဘျီတဘျီဝဲအလီၤခံ ဖဲ ၂၀၁၃ န့ၣ်န့ၣ် အိၣ်ဘၣ်ကွၢ်လၢ လၢတၢ်ပာ်ဆၢတၢ်မုၢ်ခါပုၤန့ၣ် လီၤ, လၢဒံၣ်တန့ၣ် ဖဲ ၂၀၁၄ န့ၣ် လၢပုၤ(၂၆)သိန့ၣ်, ပံာ်တုၣ်ကွၢ်ဝဲ ကညီၣ် တၢ်ပာ်ဆၢလၢအဆိဘၣ်ဝဲ ဒီး အတဲသကိးသိၣ်ခုၣ်ခိၣ်န့ၣ် လၢအမၤသကိးတုၣ်တၢ် တဖၣ် ဒီး အိၣ်ဘၣ်မုၢ်ကွၢ်လၢ လၢခရံၣ်ပုၤဖဲအသးအိၣ် (၉၂) န့ၣ်အခါန့ၣ်လီၤ

သုခိၣ်ကျဲၤတၢ်မုၢ်ခါဒီးကညီၣ်တၢ်ပာ်ဆၢ တၢ်လဲၤခိဖျါအတၢ်ကျဲၤဘၣ်ခိၣ်ဘၣ်တဖၣ်-

လၢတၢ်မၤတုၣ်ကညီၣ်တၢ်ပာ်ဆၢ တၢ်ဖဲတၢ်မၤ အတၢ်လဲၤခိဖျါ(၆၃)န့ၣ်အတီၢ်ပုၤ တၢ်ဂုၢ်လၢအမၤဘၣ်ဒိ အသးဒိၣ်ခိၣ်မုၢ်မုၢ် တုၤလၢ အပၤကုၤအမဲာ်ဝဲ တန့ၢ် ဘၣ် အိၣ်ဝဲဒ်ဘျီလီၤ တၢ်တဘျီန့ၣ်မုၢ်မုၢ် - ဖဲ အဝဲက မုၢ်ထီၣ် ကီၢ်သုလၢ သးကွၢ်(၂)ခိၣ် ဒီးတကတီၢ်လီၤ မုၢ် စုၢ်ကိး တီအူကီၢ်ရၢခိၣ် ဆၢကတီၢ်အခါ, ဖဲ ၁၉၆၃ န့ၣ် လၢအဖြူ (၂၀)သိတၢ်မၤ "ကဆိဝဲခိကရဲး" န့ၣ် တၢ်သးတလီၤပလီာ်အိၣ်ထီၣ်ခိဖျါ "တၢ်ပာ်ဆၢ အကျဲသန့ ခဲဘီတဘီ" တၢ်ဂုၢ်အစီခိၣ်, ခိၣ်န့ၣ်လီၤဖး ကွၢ်ဝဲ ခဲပုၤ ဒီး ကီၢ်ခိၣ် စီမဟံၤထၢၣ်သ့ၣ်မုၢ် ဟးထီၣ်ကွၢ် လၢတၢ်အိၣ်ပိၣ်ပုၤအခါ န့ၣ်လီၤ ဖဲန့ၣ်အသးဘၣ်ဒိခိၣ်ခိၣ် မုၢ်မုၢ် တုၤဒၣ်လဲာ် အဝဲဂဲဆၢထၢၣ် ကတီၢ်တၢ် လၢ တၢ်မဲာ်ထံမဲာ်နီၣ်လၢ တၢ်အိၣ်ပိၣ်အပူၤန့ၣ်လီၤ တၢ်အိၣ် ပိၣ်ဝဲအလီၤခံ တယံာ်ဘၣ် ကီၢ်ကစီၢ် စီမဟံၤထၢၣ်သ့ၣ် မ့ၢ် ဆဲးကျဲးလီာ်သး ဒီးပယီၤသး, ဒီးကုၤလီၤမၤဝဲ တၢ်မုၢ်တၢ်ခုၣ်ဒီး(မဆလ)န့ၣ် သုပုၤခိၣ်န့ၣ်လီၤ

လၢတၢ်မၤကညီၣ် တၢ်ပာ်ဆၢ တၢ်ဖဲတၢ်မၤ အတၢ် လဲၤခိဖျါ (၆၃)န့ၣ်အတီၢ်ပုၤ တၢ်ဂုၢ်လၢအမၤဘၣ်ဒိ အသးဒိၣ်ခိၣ်မုၢ်မုၢ် တုၤလၢ အပၤကုၤ အမဲာ်ဝဲ တန့ၢ် ဘၣ် ခဲဘျီတဘျီန့ၣ်မုၢ်မုၢ် - ဖဲအကဲ ခုၣ်အံၤန့ၣ်ယုၣ်ကရၢ ခိၣ် (ကီၢ်ခိၣ်)ဆၢကတီၢ်အခါ, ခုၣ်အံၤန့ၣ်ယုၣ်ဘၣ်စး လၢ တၢ်ပုၤလီၤအဝဲသ့ၣ် ကဘၣ်လဲၤထီၣ်လီာ်သး ဒီးပယီၤခိၣ် န့ၣ်လၢ တၢ်တဲသကိး တၢ်ပတုၣ်တၢ်ဆဲးတၢ်စး / တၢ် မုၢ်တၢ်ခုၣ် အဂီၢ်တဖၣ်န့ၣ်, ဆဲးလီၤဝဲစုမုၢ်ကျဲၤတၢ်ပနီၣ် ဒီး ပယီၤခိၣ် လၢအတအိၣ်ဒီးတၢ်တၢ်ခိၣ်, တအိၣ်ဒီး တၢ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ် တၢ်ကလုၢ်လၢလီၤခါဘၣ်သး(ကီၢ်ခိၣ်)အ အိၣ်ဘၣ်အယီၤ န့ၣ်လီၤ

ပုၤယုထီၣ်လီၤထီၣ်တၢ် လၢအဆိအ ချ, ထးသံကွၢ် ၂၀၀၈ တၢ်သ့ၣ် ထီၣ်ဆိလီၤဒီး သးမုၢ်ခိၣ်တဖၣ် က

ဟးထီၣ်ကွၢ်လၢဘျီခိၣ်န့ၣ်, သးခိၣ် သးန့ၣ်တဖၣ်အံၤ (ICJ,ICC)တဖၣ် ကဟံး န့ၣ်ဂုၢ်ဝီလၢအဆိအချ အ

ဂီၢ်ဒီး တၢ်သ့ၣ်ထီၣ်ပဲဒရၢၣ်လၢအ မုၢ်အတီၢ်တဖၣ် ပုၤယုထီၣ်န့ၣ်လီၤ

စးထီၣ်ပဲ ၂၀၁၁ န့ၣ်, တၢ်ထံၣ်လီာ်သးဘျီ ဒီးပယီၤ ပခိၣ် အိၣ်ထီၣ်ဝဲ (၃)ဘျီဝဲအလီၤခံ, လီၤခါဘၣ် သး ယု ထၢထီၣ်ခါစး တဖၣ်ပုၤလၢကဘၣ်လဲၤထီၣ်လီာ်သး ဒီး ပယီၤခိၣ်အခါစး တဖၣ်အဖိးသဲးစးန့ၣ်လီၤ ခုၣ်အံၤ ယုထုထုထီၣ်ဝဲ သးဂုၢ်(၁)သးခိၣ်ကျဲၤ မုၢ်တုၤဖု ဖိ ဒီး ပခိၣ်ဒုဘုး ထီၣ်လၢကတီၢ်ခိၣ်ရီၣ်ဝဲ တၢ်လဲၤတဘျီအံၤ လီၤ ခုၣ်အံၤန့ၣ်ယုၣ် ဟ့ၣ်တၢ်ကမဲာ်တံာ် ကွဲးလီၤဟံာ်ဝဲ တၢ်ရံၣ်တၢ်ကျဲၤလၢ တၢ်ကဘၣ်ထီၣ်လီာ်စးကတီၢ် တၢ် အကျဲပတီၢ်လီၤတၢ် လီၤဆဲးလၢတၢ်ကဘၣ်မဲာ်ဝဲထွဲ အီၤအဂီၢ်န့ၣ်လီၤ တၢ်လဲၤထီၣ်လီာ်သးတဘျီအံၤ တၢ် တနီၣ်လီၤအဝဲသ့ၣ် လၢကဘၣ်မဟံၤအာၣ်လီၤဆဲးစုမုၢ် ကျဲၤ တၢ်ပနီၣ်ဒီးပယီၤခိၣ်နီၣ်တဖၣ်အာၣ်န့ၣ်လီၤ ထဲဒုၣ် တၢ်ကဘၣ်လဲၤဟံာ်ဖျါတၢ်ဂုၢ်တဖၣ် ဒီးတၢ်တုၣ်လီာ်အိၣ် ထဲလဲၣ်တအိၣ် ထဲလဲၣ် တၢ်ကဘၣ်ဟံးကုၤဟံာ်ဖျါထီၣ် ကခါ ဆူလီၤခါဘၣ်သးန့ၣ်လီၤ

ဘၣ်ဆုၣ် ခါဘၣ်စး လၢအလဲတၢ်တဖၣ် ဖဲထံၣ် လီာ်သး ဒီး ပယီၤခိၣ်ခိၣ်န့ၣ်(၁/၂၁/၂၀၁၂)လၢ တနီၣ်ယီၤအတီၢ်ပုၤန့ၣ် မၤဝဲတၢ်အာၣ်လီၤတၢ်ဆဲးစုမုၢ် တၢ်ပနီၣ် ဒီးပယီၤခိၣ်အခါစးန့ၣ်လီၤ, တုၤအဝဲ နီၣ်ပုၤကုၤဟံာ် အဂီၢ်အန့ၣ် အသးဘၣ်ဒိ ခိၣ်ခိၣ် ကလံာ်, မုၢ်လၢခါဘၣ်စး တဖၣ်အံၤတဖၣ်ကနီၣ်လုၢ်ပံာ်မၤ ထွဲဝဲ ဒ်ကရၢမိၢ်ပုၤတၢ်နီၣ်လီၤအသိးဘၣ်, ဒီးလုၢ်သ့ၣ် ခါပတဝဲလဲၤတလၢ ကွၢ်လီၤခါဘၣ်သးအတၢ် န့ၣ်လီၤ အယီၤန့ၣ်လီၤ, စးထီၣ် ဖဲန့ၣ် ဒ်အဝဲမုၢ်ခိၣ်အံၤန့ၣ်ယုၣ် ကရၢခိၣ်(ကီၢ်ခိၣ်)မုၢ်ခါအိၣ်လၢ အဖိခိၣ်ခဲလၢာ် တက အသိး, အဝဲဒီးန့ၣ်ဘၣ်တၢ်ဆိၣ် သနးဒီးတၢ်ကီၢ်တၢ်က ဘၣ်အီၤတုၤဒၣ်လဲာ်တကတီၢ် လၢတၢ်ဘၣ်, ဒီးကသံၣ် ကသိၤလၢကဘၣ်အိၣ်ဝဲတဖၣ် တအိၣ်ဝဲဒ်လၢဘၣ်, ဝဲ ခါဘၣ်စးတဖၣ်အလဲမၤမၤဝဲတၢ်အာၣ် လီၤတၢ်ဆဲးစုမုၢ်

ကျဲၤ ဒီးပယီၤခိၣ်ဘၣ်စးတၢ်မၤ တၢ်ပတုၣ်တၢ်ဆဲး တၢ်ခဲးဝဲအလီၤခံ တၢ်ဘၣ်ဂံၢ်ဂုၢ်အိၣ် ဝဲလၢကရၢ မိၢ်ပုၤအံၤပုၤ, ဒီးတၢ်ကီၢ်တၢ်ဂဲလီာ်ဘၣ်ယီာ်ဘၣ်ဘီ အါမၤ ပာ်အိၣ်ထီၣ်ဝဲဒ် လၢတၢ်ကရၢကရီ အတၢ်အိၣ် ဆၢထၢၣ်အဂီၢ် ဒီးထံၣ်ကီၢ်သိးဂုၢ်ဝီ အတၢ်လဲၤ ဆူ ညါအဂီၢ် န့ၣ်လီၤ

ကညီၣ်တၢ်ပာ်ဆၢ ခိၣ်နီၣ်နီၣ်ထီၣ်တဖၣ်န့ၣ် မၤဝဲအဂုၤ ကတၢ် ဒ်အနီၣ်ကစၢ်အတၢ်ထီၣ် အတၢ်ဆိခိၣ်အသိး ဘၣ်ဆုၣ် မုၢ်လၢအတၢ်န့ၣ်အိၣ် ခုၣ်ခါအါတလၢကွၢ် အစး, ဒီးအတၢ်မၤတဖၣ်န့ၣ် လဲၤတလၢကွၢ် ခုၣ် အံၤန့ၣ်ယုၣ် ကရၢမိၢ်ပုၤ အတၢ်ပံာ်လီၤယာ် ကျဲၤသန့အယီၤ, လီၤဘၣ်ဆူ ခုၣ်ခါအတၢ် ကျဲၤတဖၣ် ပုၤကျဲၤအပူၤဒီး အကျဲကတၢ် ကွၢ်ဝဲအိၣ်စုၢ်ကိးလီၤ, မုၢ်မုၢ်သးခိၣ်ကျဲၤ ခိၣ်စီ/ ခုၣ်အံၤန့ၣ်ယုၣ်ကရၢခိၣ်(ကီၢ်ခိၣ်)ဖုတၢ်မုၢ်ခါဘီအံၤ မုၢ်ခိၣ်နီၣ်နီၣ်တကလၢအမဟံၤလီၤလီၤဘျီဘျီ ဒ်ကရၢ မိၢ်ပုၤတၢ်ပံာ်လီၤယာ်ဝဲ ကျဲၤသ

BGF သူးဟိတ်ကဝီ-၄ အခိဒ် သူးခိဒ်ခိဒ်သိဟးထီၣ်ကွံာ်လၢမူဒါ.တၢ်ဟ့ၣ်စ့ၢ်ကီးတၢ်ဆိၣ်သနးလၢန့ၣ်ဂ့ၣ်ခိဒ်ကျၢၢ်သူးခိဒ်သ့ၣ်သ့ၣ်ကဟးထီၣ်အဂီၢ်

လၢယန့ၣ်အါရံၤ ၉ သီ. ၂၀၂၁ န့ၣ်. န့ၣ်
ကညီကီၢ်စ့ၢ်. သူးခိဒ်ကဝီ-၄
BGF သူးဟိတ်ကဝီ ၄ အခိဒ်ခိဒ်
၁၀၂၂ သူးခိဒ်ခိဒ် သူးခိဒ်ခိဒ်ဖိ စီ
မိၣ်သီ. တီၣ်ထီၣ်လံာ်ဟးထီၣ်လၢ

မူဒါဒီး လၢန့ၣ်အဲၣ်ညါ ပယီၤသူး
မ့ၢ်ခိဒ် ဟ့ၣ်စ့ၢ်ကီးတၢ်ဆိၣ်သနးလၢ
သူးခိဒ်ကဝီအာ အန့ၣ်ဂ့ၣ်ခိဒ်ကျၢၢ်
သူးခိဒ်ခိဒ်ဖိ စီမိၣ်သီ. တီၣ်ထီၣ်
လံာ်ဟးထီၣ်ကွံာ်လၢမူဒါ ဆုမ့ၢ်
ထီၣ် ကလံာ်သူးခိဒ်ခိဒ်သ့ၣ်
ကီၢ်ဒါ ဝဲဒါအဲၣ်လီၤ” အဂ့ၢ်န့ၣ်
BGF သူးခိဒ်တက ပၢ်ကၢၢ်ပၢ်ကျၢၢ်
စံးဝဲန့ၣ်လီၤ
ပယီၤသူးမ့ၢ်ခိဒ်တကဟ ဟ့ၣ်
တၢ်ဆိၣ်သနးအူ သူးခိဒ်ကဝီအာ
သူးခိဒ်ခိဒ်ဖိ စီမိၣ်သီ. အဲၣ်ညါ
ဟ့ၣ်စ့ၢ်ကီးတၢ်ဆိၣ်သနးလၢ ကညီ
ကီၢ်စ့ၢ်.

မူဒါဒီး လၢန့ၣ်အဲၣ်ညါ ပယီၤသူး
မ့ၢ်ခိဒ် ဟ့ၣ်စ့ၢ်ကီးတၢ်ဆိၣ်သနးလၢ
သူးခိဒ်ကဝီအာ အန့ၣ်ဂ့ၣ်ခိဒ်ကျၢၢ်
သူးခိဒ်ခိဒ်ဖိ စီမိၣ်သီ. တီၣ်ထီၣ်
လံာ်ဟးထီၣ်ကွံာ်လၢမူဒါ ဆုမ့ၢ်
ထီၣ် ကလံာ်သူးခိဒ်ခိဒ်သ့ၣ်
ကီၢ်ဒါ ဝဲဒါအဲၣ်လီၤ” အဂ့ၢ်န့ၣ်
BGF သူးခိဒ်တက ပၢ်ကၢၢ်ပၢ်ကျၢၢ်
စံးဝဲန့ၣ်လီၤ
ပယီၤသူးမ့ၢ်ခိဒ်တကဟ ဟ့ၣ်
တၢ်ဆိၣ်သနးအူ သူးခိဒ်ကဝီအာ
သူးခိဒ်ခိဒ်ဖိ စီမိၣ်သီ. အဲၣ်ညါ
ဟ့ၣ်စ့ၢ်ကီးတၢ်ဆိၣ်သနးလၢ ကညီ
ကီၢ်စ့ၢ်.

ကီၢ်စ့ၢ် သူးခိဒ်ကဝီအာ အန့ၣ်ဂ့ၣ်ခိဒ်
ကျၢၢ် သူးခိဒ်ခိဒ်ဖိ စီမိၣ်သီ. ဒီး
သူးဟိတ်ကဝီ-၂ အခိဒ် သူးခိဒ်
ခိဒ်ဖိ စီမိၣ်သီတဖၣ်လၢ ကတီၢ်
ထီၣ် လံာ်ဟးထီၣ်ကွံာ်လၢမူဒါပု
အဂ့ၢ်န့ၣ် BGF သူးခိဒ်လၢတအံၣ်
ဒီးဟ့ၣ်ပျါ အမံၤတက စံးအါထီၣ်
ဝဲန့ၣ်လီၤ
တကီၢ်ခါခဲအံၤ ဝဲမ့ၢ်ဝဲတံၣ်တၢ်
ပုၤန့ၣ် ပယီၤသူးမ့ၢ်ခိဒ်တကဟ ဟဲ
ဆီလီၤဝဲ တၢ်ခိဒ်တၢ်ဘၢလၢပုၤ
ပုၤရၢ တၢ်လီၤအါတီၤတဖၣ်လဲၤဒီး
ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဂ့ၢ်ကထီၣ်သးအမီ
ခိဒ်အံၤ တၢ်သ့ၣ်တမံၤသးတမ့ၢ် တ
ဖၣ် ဟဲအိၣ်ထီၣ်သ့ၣ်ဒီး လီၤကဝီ
ပုၤတၢ် ကၢ်တၢ်ကျၢၢ်ဟးဝဲသ့ၣ်
ဂ့ၢ်န့ၣ် ကမုၢ်လၢအဲၣ်ဖိမ့ၢ်ဝဲတံၣ်
ပုၤပုၤတဖၣ် တၢ်ဘၣ်ယီၣ်ဘၣ်တၢ်
ဟဲအိၣ်ထီၣ်ဝဲန့ၣ်လီၤ
“အာကတီၢ်ခဲအံၤ မ့ၢ်ဝဲဒၣ်တၢ်

ပုၤတၢ်ဝဲအလီၢ်ခဲ တၢ်ဆၢကတီၢ်
လၢပဒိၣ် ကဆီတလဲသးအဘၣ်
စၢၤအယီၤ ထံၣ်ဂီၢ်သးတၢ်အိၣ်
သး ကကၢ်ကျၢၢ်အဂီၢ် အဂ့ၢ်ခိဒ်
လီၤ. ခဲအံၤဖိစုကကဲကရူၢ်ဖိ ကဲ
ကဲအဘၣ်စၢၤ တၢ်ဖၣ်ဆၢဟဲအိၣ်
ထီၣ်ဒီး ဘၣ်ယီၣ်လၢထံၣ်ဂီၢ်သး
တကၢ် တကျၢၢ်ကဟဲကဲထီၣ်လီၤ”
အဂ့ၢ်န့ၣ် မ့ၢ်ဝဲတံၣ်တၢ်မုၢ်ခိဒ်
စီၣ် စံးဝဲန့ၣ်လီၤ
ကညီကီၢ်စ့ၢ်. သူးခိဒ်ကဝီအာ
BGF အံၤ ဘၣ်တၢ်ဒူးအိၣ်ထီၣ်အီၤ
လၢ ဘူးဒးတၢ်ဘၢတၢ်ဂုၤထီၣ်ပသီ
ထီၣ် ကညီသူးမ့ၢ်ခိဒ်-DKBA သူး
ရူၢ် ၁၂ ရူၢ်ဒီး ကညီတၢ်မ့ၢ်တၢ်န့ၣ်
ကရူၢ် (KPF)အသူးရူၢ် ၁ ရူၢ် ဝဲအ
ပုၤကွံာ် ၂၀၁၀ န့ၣ်. လၢအီၣ်ကူး
န့ၣ်လီၤ. တကီၢ်ခါဆၢကတီၢ်ခဲအံၤ
အသူး န့ၣ်ကီၢ်ခိဒ်ဝဲ ၃,၀၀၀ ဘၣ်
အဂ့ၢ်န့ၣ် သ့ၣ်ညါဘၣ်န့ၣ်လီၤ.

ကီၢ်စ့ၢ်ပဒိၣ်ကရူၢ်အသီကဒူးအိၣ်ထီၣ်ပၣ်ယုၣ်ဒီးပုၤသ့ပုၤဘၣ်ဒီး
ဘျီၣ်ခိဒ်ခိဒ်ခိဒ်စးတဖၣ်

လၢယန့ၣ်အါရံၤ ၇ သီ. ၂၀၂၁ သီ
စီမိၣ်လၢ
ကညီကီၢ်စ့ၢ် ပဒိၣ်ကရူၢ်အသီ
အံၤ တီၣ်ဟဲဝဲဒၣ်လၢကဒူးအိၣ်ထီၣ်
ပၣ်ယုၣ်ဒီး ပုၤသ့ပုၤဘၣ်ဖိတဖၣ်ဒီး
ဘျီၣ်ခိဒ်ခိဒ်စးတဖၣ် အဂ့ၢ်န့ၣ် တ
ကီၢ်ခါကီၢ်ခိဒ်ခိဒ်ကျၢၢ် နါဇုထွဲမ့ၢ်
စံးဝဲန့ၣ်လီၤ
ဖဲအပုၤကွံာ် ၂၀၂၀ တၢ်ယုထု
ဖးဒိၣ်အခါ ဒီကလုာ်ဒိၣ်မိၣ်ခြံစံာ်
ကရုၢ် (အိၣ်အဲၣ်လဲၣ်)ပၣ်တံၣ် လၢ
အမၤန့ၢ်တၢ်လၢထံၣ်ကီၢ်ဒီ တဘျီ
အပုၤအံၤ တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျၢၢ်အိၣ်လၢ
ကဒူးအိၣ်ထီၣ်ပဒိၣ်အသီ န့ၣ်လီၤ.
ဖဲန့ၣ် ကညီကီၢ်စ့ၢ် ပဒိၣ်ကရူၢ် စ့ၢ်
ကီး NLD လၢအမၤန့ၢ်တၢ်အါက
တၢ် လၢကီၢ်စ့ၢ်ပုၤအံၤ ရဲၣ်ကျဲ
ဝဲ လၢကဒူး အိၣ်ထီၣ်ကီၢ်စ့ၢ်ပဒိၣ်
ကရူၢ်အသီအဂ့ၢ်န့ၣ် တကီၢ်ခါ ကီ
တီၣ်ခိဒ်ကျၢၢ်စံးလီၤဝဲ ဖဲအပုၤကွံာ်
ဇုၤသီ အတီၢ်ပုၤန့ၣ်လီၤ
“ပဒိၣ်ကရူၢ်အံၤ ကဒူးအိၣ်ဝဲ
ထဲပုၤထု ထံၣ်ဂီၢ်သးဖိန့ၣ်တသ့

ဘၣ်. ဘၣ်န့ၣ်အယီၤလဲၣ်န့ၣ် တၢ်
သ့ၣ်ထီၣ် တၢ်ဖဲတၢ်မာတဖၣ်အိၣ်ဝဲ
လီၤ. လိာ်ဘၣ်ဝဲပုၤသ့ပုၤဘၣ်တဖၣ်
လီၤ. မ့ၢ်ပုၤသ့ပုၤဘၣ်ဖိဒု ထၢန့ၣ်
လီၤ. လၢပဒိၣ်ကရူၢ်ပုၤ သ့ဝဲလီၤ.
အဒိ လၢ ပဒိၣ်ကရူၢ်အပုၤ ဒိသီး
လိမ့ၢ်အူအသီး ပုၤသ့ပုၤဘၣ်ဖိ
တဖၣ်လိာ်ဝဲလီၤမိၣ်. တၢ်လီၤလၢ
အလိာ်ဘၣ်ဝဲပုၤသ့ ပုၤဘၣ်တဖၣ်န့ၣ်
ကတုၢ်လိာ်ဝဲဒၣ် ပုၤသ့ပုၤဘၣ်ဖိ
တဖၣ်လိမိၣ်န့ၣ်. မ့ၢ်ပုၤ လၢထံၣ်ဂီၢ်
သး ဒီးပုၤဂီၢ်ဖိတၢ်မာတဖၣ်န့ၣ် ပုၤ
မာထံၣ်ဂီၢ်ကီၢ်သးဖိတဖၣ် ဟးထီၣ်
ဖိၣ်ဝဲသ့လီၤ” အဂ့ၢ်န့ၣ် ကီၢ်စ့ၢ်ခိဒ်
ကျၢၢ် နါဇုထွဲမ့ၢ် စံးဝဲန့ၣ်လီၤ.
လၢန့ၣ်အဲၣ်ညါ တၢ်ကစီၣ်
ဟ့ၣ်ထီၣ်သါလီၤဝဲလၢ တၢ်ကဟ့ၣ်
လီၤအီၤ လၢကီၢ်စ့ၢ်အပုၤတီၢ် မ့ၢ်
ဒါတဖၣ် အမီခိၣ် စံးဝဲလၢကဟး
ထီၣ်ဖိၣ်ထီၣ် မ့ၢ်ဒါလၢကီၢ်စ့ၢ်အ
ပုၤတီၢ်အဂီၢ် တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျၢၢ်အိၣ်
ဘၣ်အဂ့ၢ်န့ၣ် စံးဝဲန့ၣ်လီၤ.
“မ့ၢ်ဟ့ၣ် လၢကီၢ်ခိဒ်အပုၤတီၢ်

သန့ၣ်ကတလဲၤဘၣ်. အိၣ်ဒီးမယဲ
လၢကစီၣ်ကီၢ်ခိဒ်အပုၤလီၤ. အပဲအံၤ
ဘၣ်မန့ၢ်အယီၤဘၣ်စံးဝဲ တၢ်ကတီၢ်
အံၤလဲၣ်န့ၣ် လၢညါအပုၤကွံာ်န့ၣ်
တၢ်မာထံၣ်ကီၢ်ဘၣ်စၢၤ တၢ်ယုထု
အခါ ထံၣ်ကီၢ်ပုၤဟ့ၣ်ကွံာ်တဖၣ်ဖိ တဲ
ယၢလၢ မာစၢၤတၢ်လၢအုၣ်ယုၣ်ဝဲ
တံၣ်ကီၢ်ဒီ ပကီၢ်ဒီတကဟမိၣ်
န့ၣ်လီၤဒီးယုထုသး လၢန့ၣ်တက
ဟ မိၣ်န့ၣ်. တီၣ်အုၣ်ကီးမ့ၢ်တၢ်လီၤ
လၢ ကညီတဖၣ်အိၣ်အဲၣ်မိၣ်န့ၣ်
န့ၣ်အခါ ကပျီလီၤယၢ လၢတီၢ်အူ
လီၤ. ဖဲန့ၣ်အပဲတဲလၢ ယအိၣ်ဒီး
တပြၢသး လၢကညီကီၢ်စ့ၢ်ပုၤ
လီၤ” အဂ့ၢ်န့ၣ် အပဲစံးဝဲန့ၣ်လီၤ.
တကီၢ်ခါ ကီၢ်စ့ၢ်ကီၢ်စ့ၢ်ခိဒ်
ကျၢၢ် နါဇုထွဲမ့ၢ်အံၤ ဖဲအပုၤကွံာ်
၂၀၂၀ တၢ်ယုထုဖးဒိၣ်အခါ မာ
န့ၢ် တၢ်ယုထုဖး ဒီးကီၢ်စ့ၢ်ဘျီၣ်
ဖၣ်အဂီၢ်ဆၢ နီၣ်ကီၢ် ၁ တၢ်ဖးဟိာ်
ကစီၣ် ဒီး မ့ၢ်ပုၤ လၢတၢ်မ့ၢ်အါက
တၢ်လၢ ကဆးဟဲဝဲမ့ၢ်ဒါကီၢ်စ့ၢ်
ကီၢ်စ့ၢ်ခိဒ် ကျၢၢ်တကအသီးန့ၣ်

ဒီတၢ်ဂဲၤကလံာ်အံၤဒိသီးဟိာ်ခိဒ်ဒီဘၣ်ကသ့ၣ်ညါဝဲအဂီၢ်
ကရုၢ်ကျဲးစးဝဲအဂ့ၢ်ကညီကီၢ်စ့ၢ်ခိဒ်ကျၢၢ်စံးဝဲ

လၢယန့ၣ်အါရံၤ ၂၇ သီ. ၂၀၂၁ န့ၣ်.
စီမိၣ်
ကညီ ဒီတၢ်ဂဲၤကလံာ်အံၤ
ကညီကီၢ်စ့ၢ်တကဘၣ် အဲၣ်ညါ
ဒိသီး တၢ်ကသ့ၣ်ညါပၣ်ပနီၣ်အီၤ
တုၤလၢဟိာ်ခိဒ်ဒီဘၣ်အဂီၢ် ကကုာ်
ကျဲး စးဝဲအဂ့ၢ်န့ၣ် ကညီကီၢ်စ့ၢ်
ကီၢ်စ့ၢ်ခိဒ်ကျၢၢ် နါဇုထွဲမ့ၢ် စံးလီၤ
ဝဲပဲမာ(လၢယန့ၣ်အါရံၤ ၂၆ သီ)
အန့ၣ်န့ၣ်လီၤ.
ဒိသီး တၢ်ကဆုၣ်န့ၣ်လီၤ က
ညီလုာ်လၢ ဒီတၢ်ဂဲၤကလံာ် ဆူ
(UNESCO) တၢ်ပၣ်ပနီၣ်စရိပုၤ
အဂီၢ် တၢ်မာထံၣ်တၢ်ဒူးန့ၣ်ထီၣ်တၢ်ဂဲၤ
ကလံာ် တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျၢၢ်ဖဲဖၣ်
အဂ့ၢ်န့ၣ်. ဖၣ်အုၣ်ပုၤဖိမိၣ်ကွဲအပုၤ
အကတီၢ် ကီၢ်စ့ၢ်ခိဒ်ကျၢၢ် ထၢန့ၣ်
စံးလီၤဝဲပဲ တၢ်အိးထီၣ်မ့ၢ်အပုၤန့ၣ်
လီၤ.
ကီၢ်စ့ၢ်ခိဒ်ကျၢၢ် နါဇုထွဲမ့ၢ်
စံးဝဲလၢ “အစီၤဘၣ်အစီၤအန့ၣ်
တဖၣ်အန့ၣ် ဒီတၢ်ဂဲၤကလံာ်အံၤ
ပရဲၣ်သဲကတီၢ်ဟးယာ်ဝဲဒီး တစီ
အံၤပမၤပျါထီၣ်ဝဲအံၤ ထဲကညီ
ကီၢ်စ့ၢ်တခါခါစၢၤကဘၣ်. ထံၣ်ကီၢ်
ဒီတဘျီတကဘၣ် တုၤလၢဟိာ်
ခိဒ် ဒီဘၣ်ကသ့ၣ်ညါပၣ်ပနီၣ်ဝဲ
အဂီၢ် ပကုာ်ကျဲးစးဝဲလီၤ” အဂ့ၢ်
န့ၣ် စံးဝဲန့ၣ်လီၤ.
ဒိသီးဟိာ်ခိဒ်ဒီဘၣ်ကသ့ၣ်ညါ
ပၣ်ပနီၣ်ဝဲအဂီၢ် ဒီသရဲၣ်လၢအဘၣ်
ထွဲလၢအဂ့ၢ်ကျဲးစးဝဲတဖၣ်. ပုၤ
ဂဲၤကလံာ်ဖိဒီး ပုၤဘၣ်မ့ၢ်ဘၣ်ဒါ
တဖၣ်. တၢ်ကရုၢ်ကရိလၢအဆိၣ်

ထွဲမာစၢၤ တၢ်တဖၣ်. လၢနီၣ်ကစီၣ်
တကတၢ်လိာ်ဘၣ်. တၢ်လိာ်ဘၣ်လီၤ
တီၤတဖၣ် အိၣ်ဝဲအမးဘၣ်ဆၢ
ပုၤလၢကဟဲ လၢခဲတဖၣ်ကအိၣ်
ဘၣ်အိၣ်ဘၣ်အဂီၢ် မ့ၢ်အသ့ၣ်လီၤ ဟဲ
ဝဲတၢ်မ့ၢ်တၢ် တီၤတဖၣ်လီၤအဂ့ၢ်န့ၣ်
အဘၣ်ထွဲတၢ်ကရုၢ်ကရိ(တၢ်ပၣ်
ပနီၣ်စရိပုၤအဂီၢ်) ကညီကီၢ်စ့ၢ်အ
ပုၤ ၂၀၂၀ န့ၣ်. လၢယုလၢကအခါ
ကတီၢ် တၢ်ဖးထီၣ်ထံၣ်ကီၢ်ထံးဘါ
ဒီး. ဖဲလၢယုလၢလၢအခါန့ၣ် ဒီ
တၢ်ဂဲၤကလံာ် ယုာ်ဒီး ယိခိၣ်ကီၢ်

အဘၣ်ထွဲတၢ်ကရုၢ်ကရိ(တၢ်ပၣ်
ပနီၣ်စရိပုၤအဂီၢ်) ကညီကီၢ်စ့ၢ်အ
ပုၤ ၂၀၂၀ န့ၣ်. လၢယုလၢကအခါ
ကတီၢ် တၢ်ဖးထီၣ်ထံၣ်ကီၢ်ထံးဘါ
ဒီး. ဖဲလၢယုလၢလၢအခါန့ၣ် ဒီ
တၢ်ဂဲၤကလံာ် ယုာ်ဒီး ယိခိၣ်ကီၢ်

BGF ဒီးပယီသုးခိပ်နီဒိပ်ထီတဖၣ်တၢ်ထံၣ်လိာ်တဲသကိးတၢ်အစၢလီၤတၢ်လီၤဆဲးတထီၣ်ဝဲ

လီၤယုၤအါရံၤ ၁၆ သီ, ၂၀၂၁ န့ၣ်, ခုၣ်အံးစံၣ် ဘၣ်ထွဲဒီး ကညီကီၢ်စံၣ် သုးခိး ကီၢ်ဆၢ(BGF)သုးခိတဖၣ် တီၣ်ထီၣ် လံာ်ဟးထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤန့ၣ် ဖဲမဟါ(လီၤယုၤအါရံၤ ၁၅ သီ)အနံၤ ကီၢ်ပယီသုးခိဒိပ် ခိပ်နီဒိပ်

ထီတဖၣ်ဒီး BGF ခိပ်နီတဖၣ် မၤဝဲ တၢ်တၢ်ပိာ်တဲသကိး ဖဲခိတီၣ် (မ့ၣ်က့ၣ်ဥာ်) BGF သုးဟီၣ်ကစီၤ (၁), နီၣ်ဂံၢ်(၁၀၁၁)သုးဂျၢ်ဒီး ဒီးနီၣ်ဝဲ တၢ်ဘၣ်လိာ်ဖိးဒုအိၣ်ဝဲတနီၤဘၣ်ဆၣ် တၢ်အ ၈၀၀၀ အလီၤ တၢ်လီၤဆဲး ဟဲဖျါထီၣ်တအိၣ်ဝဲဒံးဘၣ်

အဂ့ၢ်န့ၣ် သုၣ်ညါဘၣ်န့ၣ်လီၤ ဖဲလီၤယုၤအါရံၤ ၁၄ သီအနံၤ ဘၣ်ထွဲဒီး BGF သုးကရူၢ် သုးဂျၢ်ခိပ် ၁၃ ဂၤ ဒီး သုးခိပ်သုးနီၣ်(၇၇)ဂၤ တီၣ်ထီၣ်လံာ်ဟးထီၣ်ဆူ မ့ၢ်ထီၣ်ကလံာ်ထံးသုး ဝဲလီၤခိပ်သုၣ်ဂ့ၢ်တၢ်ဂ့ၢ်အံၤ ဖဲမဟါ(လီၤယုၤအါရံၤ ၁၅

သီ)အနံၤန့ၣ် ပယီသုးခိပ်တကပၤ နီၣ်ဂံၢ်(၄) သုးခိပ်ကျၢ်ဖိ အိၣ်ဖိ, ကမ့ၢ်သုးခိးသုးခိးကီၢ်ဆၢ ပၤနီၣ်တၢ်ခိပ် သုးခိပ်ကျၢ် အိၣ်ပံၣ်အူ, မ့ၢ် ထီၣ်ကလံာ်ထံးကီၢ်ခိ သုးဝဲလီၤခိပ်သုၣ် ကီၢ်ခိခိပ် သုးခိပ်ကျၢ်ဖိ ကွၢ်ဆူလံာ်ကဘျဲဟး (၆) ▶▶

ဒ်သိးကီၢ်ပူၤတၢ်ဒုးတၢ်ယၤကပတုၣ်ကွံာ်အဂီၢ် ကလုာ်ဒုၣ်ကရူၢ်ကရၢလၢအတုၤအိၣ်ယပၣ် ကီၢ်တဖၣ်မၤဝဲတၢ်ပၣ်ဖျါထီၣ်တၢ်ဘၣ်သး

လီၤယုၤအါရံၤ ၂၉ သီ, ၂၀၂၁ န့ၣ် ဒ်သိး ကီၢ်ပယီပူၤတၢ်ဒုးတၢ်ယၤကပတုၣ်ကွံာ်အဂီၢ်ဒီး သုးကလၢလၢအအိၣ်ဆီလီၤသးလၢ ကလုာ်ဒုၣ်ဟီၣ်ကစီၤအပူၤ တဖၣ်အံၤ

ဒ်သိး တၢ်ကထုးကွံာ်ဝဲအဂီၢ် ကညီ, ရၢၣ်ခၢၣ်, ကခွၢ် ဒီး ယိးဒိၣ်ကလုာ်ဒုၣ် ကရူၢ်ကရၢ လၢအတုၤအိၣ် ယပၣ်ကီၢ်တဖၣ် ဖဲလီၤယုၤအိၣ် ကွၢ်ဆူလံာ်ကဘျဲဟး (၆) ▶▶

ကညီကီၢ်စံၣ်ပူၤတၢ်အိၣ်ဆူအိၣ်ချ့ဒီးတၢ်ဝဲလီၤကွဲကိတိာ်ဝဲကျိၤပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်အဂီၢ် တၢ်စးထီၣ်ဆဲးဝဲ Covid-19 ကသံၣ်ဒိသဒၢလံ

လီၤယုၤအါရံၤ ၂၈ သီ, ၂၀၂၁ န့ၣ်, စီဖျါအသုၣ် ကညီကီၢ်စံၣ် တၢ်အိၣ်ဆူအိၣ်ချ့ဒီး တၢ်ဂဲလိာ်ကွဲကိတိာ် ဝဲကျိၤ

အဖိလၢာ် ဝဲကျိၤစုာ်ပုၤမၤတၢ်ဖိ တဖၣ်အံၤ ဖဲလီၤယုၤအါရံၤ ၂၇ သီ အနံၤန့ၣ် တၢ်တဘျီတၢ်စးထီၣ်ဆဲးနီၣ်ဝဲ Covid-19 ကသံၣ်ဒိသဒၢလံ

အဂ့ၢ်န့ၣ် သုၣ်ညါဘၣ်လၢ ကီၢ်စံၣ် ကမ့ၢ် တၢ်အိၣ်ဆူအိၣ်ချ့ဝဲကျိၤ ပုၤမၤတၢ်ဖိအိၣ်န့ၣ်လီၤ

ဆူအိၣ်ချ့ ဒီးတၢ်ဂဲလိာ်ကွဲဝဲကျိၤ ပုၤမၤတၢ်ဖိတဖၣ်အံၤ ကမ့ၢ် တၢ်ဆါဟံၣ် လၢအဘၣ်ထွဲတဖၣ် တၢ်ကွၢ်ဆူလံာ်ကဘျဲဟး (၆) ▶▶

အိၣ်တမံၤဒီးယံာ်ဒီးထၢ ရၢ်လီၤခိပ်သုတဘၣ်ချ့

ကညီဖိလၢဟီၣ်ခိပ်ချ့ ပတုၣ်ကွံာ်စၢၤတၢ်ဖျါဆၢ စီၤခဲအံၤတမံၤဒီးယံာ် မ့ၢ်စီၤနီၤခိပ်အခွဲးယံာ်

နမ့ၢ်ဆၢထံၣ် ကီၢ်သုလၢ ထုဂ့ၢ်ဆဲးလၢ ဘၣ်ပုၤကွၢ် ကီၢ်သုလၢ နဆၢကျၢ်အိၣ် ပုၤဒီးစီၤ ဘၣ်ကျၢ်အိၣ်ဖိ

ပုၤထံၣ်ပုၤထံၣ်ဘၣ်ပုၤ ပုၤကီၢ်ဂုၤ ပုၤကီၢ်ဘၣ်ပုၤ ပုၤဂုၤလီၤလံာ်တၢ်ဘၣ်ဆီ မ့ၢ်ခိပ်နီၣ်သုၣ်ဂ့ၢ်သးဖျါ

ခမိဖိသုၣ် ဖဲသးစၢ် အိၣ်မူတီၤလီၤ မၤလီၤန့ၣ် လိာ်ဘီတီၤ ဖဲဘၣ်ညၣ်ဘၣ် ကီၢ်သုၣ်ကီၢ်သး တၢ်ဘၣ်ဆု

တၢ်တၢ်ကျိၣ်တၢ်စု တၢ်မၤ ပဒုၣ်ဟးဆဲး လၢကိးဂၤ တၢ်မူၤတၢ်ဘျီး ဆဲးကံၣ်ကွဲ တၢ်သံဖိကွဲၤ ကဘျဲထီ

ဂုၤကွဲးစး ဖဲလဲမၤဒီး စီဖျါတၢ်ကျၢ်သု ခိပ်ဖိ ကျၢ်သုၣ်ညါတမၤလီ ကဲပုၤကွၢ်ကီၢ်ဝဲလီၤဒီး

မ့ၢ်န့ၣ်တၢ်ခဲး ယံာ်ဘၣ်ဆၣ် မ့ၢ်တၢ်ကစီၤကထံၣ်ဘၣ် လီၤတသံ မ့ၢ်တအုၣ်ဘၣ် ကညီဖိ ကွဲးစးနီၣ်ဒုၣ်

အိၣ်ဆဲးလၢထံၣ်တၢ်ကီၢ်ယံာ် မဲာ်ဆူလၢစီၤမိၣ်သိၣ်မ့ၢ် "အိၣ်တမံၤဒီးယံာ်ဒီးထၢ ရၢ်လီၤခိပ်သုတဘၣ်ချ့"

လၢတၢ်အိၣ်ကွဲကိတိာ်ကဘီ စီၤတီၢ်ဖျါစု (တီၢ်နီၢ်ဖိ) လီၤသလုၤ ၁.၇.၂၀၂၁

တၢ်ကွဲမုၢ်

ပကွဲမုၢ်ဘၣ် ပုၤဖဲလဲဖိ ကိးဂၤလၢအသးမ့ၢ်အိၣ်ကွဲးထီၣ် တၢ်ကစီၢ်, တၢ်ကွဲးထီၣ်နီၤဒီး ထီအကလုာ်ကလုာ် မ့ၢ်ဂုၤ ဆူဘၣ်ဆူ ကညီတၢ်ကစီၢ် ဝဲလီၤခိပ်သုၣ် သုဝဲန့ၣ်လီၤ. ဘၣ်ယး ပတၢ်ကစီၢ်, တၢ်ကွဲး သုၣ်တဖၣ်အံၤ သုမ့ၢ်အိၣ်ဒီး ဟ့ၣ်ထီၣ် တၢ်ဟ့ၣ်ကျၢ် ဟ့ၣ်ဖဲဒီး အိၣ်ဒီးဆူထီၣ် သုတၢ်ကွဲး သုၣ်တဖၣ်န့ၣ် ဆူအံၤဆူ kicnews@yahoo.com မ့ၢ်တၢ်လီၤတဲဖိ 087 198 2417 အံၤ သုဝဲန့ၣ်လီၤ. ပတုၣ်လိာ်မုၢ် ပုၤဖဲလဲဖိ အတၢ်ကွဲးတဖၣ် ထီဘီန့ၣ်လီၤ.